

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 17

SOUTH BOSTON, MASS., BALANDŽIO - APRIL 24, 1963

59-TIEJI METAI

"Keleivis" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

Pietryčių Azijos Likimas Vėl Pirmoje Vietoje

Laose, Vietname, Malazijoj Komunistų Imperializmas Siekia Naujų Laimėjimų; Vakarai Bando Telkti Jėgas Sulaikyti Naują Komunistų Bandymą; Indonezija Su Komunistiniu Pasauliu.

Vakarų valstybės tariasi, kaip pasitikti naują pavojų, kuris reiškiasi pietryčių Azijoje. Laose komunistai žaidžia "paliaubomis" — žada jų laikytis, bet tuo pat metu baigia nugalėti "neutralių" laosiečių kariuomenės dalinius. Kinijos komunistų vyriausybė sako, kad tai Amerika sukurė iš naujo pietinį karą Laose, ir kalba apie "Amerikos imperialistų" sudraudimą...

Kinijos komunistų vadai lankėsi Indonezijoje, ir ten abiejų valstybių vadai bendrai pasisakė už priešinimąsi sudarymui Malazijos valstybės, kurią įeitų, be Malaizijos Federacijos, Singapore miestas ir uostas ir Borneo salos šiaurinė dalis. Indonezijos respublika jau ir pradeda šiaurinę Borneo saloje "vadavimo" darbą, ten jau skelbiasi teroristai ir Indonezijos apginkluoti "sukilėliai", kurių veikla plečiasi. Vienas sukilimas ten nepavyko, bet Sukarno tikisi vėliau laimėti. Komunistinė Kinija jį visais atžvilgiais remia.

Dėl Laoso Amerikos vyriausybė ragina tas valstybes, kurios prieš 9 mėnesius pasirašė sutartį apie Laoso neutralizavimą, dėti pastangų, kad karo paliaubos tame krašte būtų gerbiamos.

Malazijos valstybė turėtų pradėti gyvuoti po keturių mėnesių, bet atrodo, kad Indonezija ir komunistinė Kinija dės pastangas tos valstybės susidarymą sutrukdyti.

Laosas yra kelias į pietinį Vietnamą ir kitas kaimynines šalis. Jei Laose komunistai įsigali, pietinis Vietnamas atsidurs dar didesniame pavojuje, negu dabar yra. Šiuo metu apie 12,000 Amerikos karių padeda pietiniam Vietnamui gintis nuo komunistinių partizanų, bet Laosui patekus į komunistų rankas, tos pagalbos reikės daugiau. Padidėtų pavojus ir Tailandui, kaip ir Kambodžijai.

Indonezija ir kom. Kinijos vadai pasisakė ir dėl Kinijos ginčo su Indija dėl sienų ir pasisakė taip, kaip Kinijos komunistinė vyriausybė nori — tegu niekas pašalinis nesikiša į tų dviejų valstybių ginčą, nes bet kokia pagalba Indijai gali pakenkti "Azijos ir Afrikos tautų solidarumui".

Jei W. A. Harriman keliautų į Maskvą, kas dar nėra tikra, tas rodytų, jog Amerika tikisi rusų pritarimo Laoso neutralumui atstatyti,

bet kiek įtakos Maskva dabar beturi pietryčių Azijoje, kur kinų komunistai atvirai veda savo skirtingą politiką?

Pietryčių Azija dabar vėl gyvena krizės ženkle. Ten einama prie persilaužimo.

Žydai Paminėjo Varšuvos Getto

Prieš 20 metų vokiečių naciai veik jau baigė naikinti Varšuvos getto žydus, kai likusieji dar gyvi getto gyventojai nutarė priešintis ginklais naciams. Varšuvos gette dar buvo apie 65,000 žydų, kada žydai pradėjo nelygtą kovą 1943 m. balandžio 19 dieną.

Per 27 dienas Varšuvos žydų likučiai su ginklais gynėsi nuo nacių tankų ir kitų modernių ginklų, patys turėdami tik revolverius, šautuvus ir nedidelį skaičių iš vokiečių atimtų kulkosvaidžių. 1943 m. gegužės 14 d. S.S. generolas Jurgen Stroop pranešė Hitleriui, kad Varšuvoje žydų nebėra...

Varšuvos getto sukilimo dvidešimties metų sukaktuvės plačiai minimos visame pasaulyje, kur tik gyvena didesnis žydų skaičius. Taip pat ir Varšuvoje buvo iškilmingai paminėta getto sukilimo pradžia.

Sv. Lauryno Kelias Vėl Atidaras

Švento Lauryno kanalas, kuris jungia Atlantą su Didžiaisiais ežerais, dabar vėl pradėjo veikti po žiemos pertraukos. Pernai tuo kanalu buvo gabenama 25 milijonai visokių prekių, 5 milijonai daugiau, negu 1961 metais. Šiais metais kanalu bus gabenama dar daugiau prekių.

Kanalas veikia jau 5 metams, ir niekas dėl jo iškasimo nenukentėjo. Bet per 30 metų Amerikoje ėjo karšti ginčai dėl to kanalo kasimo, ir ištisos sritys, kaip ir įvairios ūkio šakos, buvo priešingos kanalo kasimui. Gyvenimas parodė, kad opozicija be reikalo bauginanti.

"AMERIKA KALTA"

Sovietų valdovas Chruščiovas, pasikalbėjęs su italų žurnalistu, aiškino, kad dėl Rytų-Vakarų įtempimo ir nesutikimų yra kalta tik Amerika, ypač ji trukdanti nusiginklavimo derybas.

Karėj viceadmirolas Bernard L. Austin kalbasi su laikraštininkais. Jis pirmininkauja komisijai, kuriai pavesta ištirti povandeninio laivo Thresher žuvimo priežastis. Dešinėj karo laivas Blandy plaukia per neramų vandenyną, ieškodamas kokių nors žuvusio Thresher pėdsakų. Thresher pastatytas atsiėjo 45 mil. dolerių, jame žuvo 129 asmenys.

Jordanija Gyvena Krizės Laikotarpi

Trims arabų valstybėms (Egiptui, Irakui ir Sirijai) besitariant apie susijungimą, arabiškos Jordanijos miestuose arabų vienybės šalininkai pradėjo demonstruoti ir reikalauti susijungimo su kitomis arabų valstybėmis. Arabiškoje Jeruzalės miesto dalyje ir Jordanijos sostinėje Amman kariuomenė demonstrantus išvaikė šūviais į orą. Jordanijos vyriausybė atsistatydino, nes parlamente ji nerado pritarimo. Karalius Hussein paskyrė naują vyriausybės vadą, savo dėdę, ir paskelbė naujus parlamento rinkimus, kurie įvyks po 4 mėnesių.

Jei trys arabų valstybės susijungtų, Jordanija atsidurtų sunkioje padėtyje ir vargu begalėtų išlaikyti savo nepriklausomybę. Kai kurie Amerikos laikraščiai jau skelbė, kad karalius Hussein rengiasi bėgti...

GOLFAS, GOLFAS...

Kai šitie aktorai — Buddy Greco ir Ernie Ford susitinka, jų svarbiausia pasikalbėjimų tema yra golfas.

Kubos Pabėgėliai Floridoje Nerimsta

Pereitą savaitę Kubos pabėgėlių jungtinė organizacija "Revoliucinė taryba", kuri jungia 11 įvairių politinių emigrantų organizacijų, paskelbė protestą prieš Amerikos vyriausybės nesilaikymą savo pažadų. Pagal Kubos pabėgėlių vadą dr. Miro Cardona, prezidentas Kennedy žadėjęs remti naują politinių bėglių įsiveržimą į Kubą, bet vėliau pasuko kita linkme. Dr. Cardona pasitaurkė iš Kubos politinių emigrantų bendrosios vadovybės pirmininko vietos.

Amerikos vyriausybė sako, kad politiniai emigrantai negali nustatyti Amerikos politikos, tą daro Washingtonas, išeidamas iš esamų sąlygų. Prezidento brolis R. Kennedy pabrėžia, kad Kubos politiniai emigrantai nepajėgia sudaryti vieningos organizacijos ir yra per daug susiskaldę, todėl ir bendradarbiavimas su jais nėra lengvas.

Plieno Pramonėje Bus Derybos

Kairių kėlimas plieno pramonėje per paskutines dvi savaites paskatino plieno darbininkų uniją reikalauti, kad darbo sutartis ir darbininkų uždarbiai būtų iš naujo persvarstyti ir sutarti.

Jei plieno kainos nebūtų keliamos, unija būtų pasitenkinusi senąja sutartimi, bet pramonininkų pasipriešinimas gauti daugiau pelno ragina ir darbininkus išsiderėti kai kurių laimėjimų.

Prezidentas Kennedy ragino ir plieno pramonininkus, ir darbininkus, o taip pat ir plieno vartotojus susilaikyti nuo kainų kėlimo ir naujų reikalavimų, kad plieno kainų kėlimas neatsilieptų visame ūkyje.

Laoso Paliaubos Ir Peštynės Keičiasi

Laoso komunistai bėgyje 8 dienų jau antrą kartą užtikrina "neutraliąją" vyriausybę, kad jie laikysis paliaubų sutarties, bet tokie pažadai praėjusį nesulaikė jų nuo naujų puolimų, turėtų būti, nesulaikys ir dabar. Po paliaubų priedanga komunistai vis daugiau teritorijos užgrobia.

Prezidentas Kennedy dėl įvykių Laose turėjo pasitarimą su krašto saugumo taryba, ir šią savaitę W. A. Harriman, aukštas valstybės departamentų pareigūnas, jau vyksta į Londoną, Paryžių ir galbūt vyks ir į Maskvą aiškinti padėtį Laose. Amerikos vyriausybė daro pastangas atstatyti "paliaubų padėtį", kokia ji buvo prieš vėliausius komunistų puolimus.

ISVENGĖ NELAIMĖS

Atstovų rūmų narys negras Charles C. Digs atvyko pas negrų veikėją Aaron Henry Clarksdale, Miss., susipažinti su negrų padėtimi. Nakties metu į Henry namus pro langą buvo įmestas butelis su uždegtu benzinu (Molotovo kokteilis), kuris sukėlė nedidelį gaisrą. Nei Digs, nei kiti žmonės nenukentėjo.

Ukio Padėtis Gerėja, Mokesčių Mažinimas Nebeskubus

Paskutinieji Daviniai Rodo, Kad Ukio Padėtis Yra Pagerėjusi; Bedarbių Skaičius Sumažėjo, Pramonė Dirba Gerai; Todėl Kongresas Mažiau Dėmesio Kreipia į Mokesčių Mažinimą, Kurį Prezidentas Siūlo.

Thresher Nelaimės Aiškinimas Užsitęs

Povandeninio laivo Thresher nuskendimo priežasties aiškinimas gali dar užsitęsti ilgesnį laiką. Pereitos savaitės tyrinėjimo komisijos apklausinėti liudininkai parodė, kad submarino taisymas buvo atliktas ne be trūkumų. Liudijo ir Portsmouth, N.H., laivų taisymo įmonės viršininkai, jie taip pat pripažino, kad laivo pataisymas galėjo turėti ir trūkumų, bet nemano, kad tie trūkumai būtų buvę laivo nelaimės priežastis.

Thresher nelaimės aiškintojai eilę liudininkų apklausinėjo prie uždary durų, nes liudininkai turėjo pasakoti apie dalykus, kurie laikomi paslaptyste.

Alžerija Laukia Svečio Iš Kubos

Alžerijos ministerių pirmininkas Ben Bella dabar jau pralenkė visus savo konkurentus ir laikomas vienas krašto šeimininku. Jis pašalino iš politinio biuro savo konkurentą vienintelės partijos sekretorių Khider ir pats užėmė jo vietą. Vadovavimas vieninteliu krašte partijai ir vyriausybei yra vienos rankos.

B. Bella dabar paskelbė, kad greitai laiku į Alžeriją atvyks Kubos diktatorius Castro, kuris lankysis ir Maskvoje.

AMERIKA PRIIMA 250 STAROVIURŲ

Į Ameriką greitai laiku atvyks 250 rusų sentikių iš Turkijos. Keli tūkstančiai sentikių jau seniai buvo išvykę gyventi į Turkiją. Iš ten dalis grįžo į Sovietų Rusiją, bet 250 užsiliko Turkijoje ir dabar gavo leidimą atvykti ir apsigyventi Amerikoje.

DAR DEŠIMT METŲ

Gen. prokuroras R. Kennedy sako, kad dar praėjus 16 metų, iki Amerikoje rasinė diskriminacija bus visai panaikinta. Panaikinta ji bus tiek pietuose, tiek šiaurėje, kur rasiniai prietariai kartais reiškiasi dar pikčiau, kaip pietinėse valstijose.

Gen. prokuroras taip kalbėjo per radiją.

Paskutinieji paskelbtieji skaičiai rodo gal ir nelauktą ūkio pagerėjimą. Bedarbių skaičius sumažėjo keliais šimtais tūkstančių. Ūkinė veikla krašte pagyvėjo, nors ir ne visos ūkio šakos tas pagyvėjimas lygiai liečia. Dėl tos priežasties kongresas rodo daug mažiau susidomėjimo mokesčių mažinimu, ką prezidentas Kennedy vadino svarbiausioju kongreso uždaviniu šiais metais.

Kongresas jau svarsto mokesčių mažinimo įstatymą, bet linksta mokesčių mažinimo datą atidėti po Naujų Metų, kad tuo būdu biudžeto trūkumą padarytų mažesni. Taip pat kongrese norima pirma apsvastyti didžiulius išlaidas ir, jei pasiektų numatomas išlaidas sumažinti, tada biudžeto nepriteklis būtų mažesnis.

Biudžeto išlyginimas yra tolimas, bet siektinas tikslas. Tais sumetimais ir mokesčių mažinimas, kaip ir numatomų išlaidų karpymas pasitarnautų tam tikslui.

Vyriausybė yra kitokios nuomonės, ir prezidentas įspėjo kongresą, kad žymus išlaidų apkarpymas neišvengiamai sumažins dirbančiųjų skaičių tam tikrose pramonės šakose.

PREZIDENTAS BOSTONE

Prezidentas Kennedy per eilą šeštadienį lankėsi Bostone, kur jis dalyvavo Boston College (Newtone) 100 metų sukaktuvių minėjime. Ta proga prezidentas kalbėjo apie būtiną reikala kreipti daugiau dėmesio į jaunimo auklėjimą ir švietimą. Tas reikalauja gerinti aukštąsias mokyklas, kad jos galėtų atlikti savo uždavinį ir tarnauti tautai.

Prezidentas, beje, sakėsi esąs patenkintas, kad gali kalbėti mieste, kur jo akcentas yra normalus...

Prezidentą Bostone pasitiko daugiau kaip 20,000 žmonių — studentų ir kt.

KARD. MINDSZENTY NORI BŪTI KRASTE

Jau daugiau kaip šešerius metus Amerikos ambasadoj gyvenantis Vengrijos kardinolas Mindszenty turėjo pasimatymą su Austrijos kardinolu Koenig. Kiek sužinojta, kard. Mindszenty nesąs linkęs apleisti Vengriją ir važiuoti į užsienį. Bet kažkokios derybos dėl jo išleidimo vis dar vyksta.

Kalbos ir tikrovė

Visai dar neseniai girdėjome daugybę kalbų, kad Vakarų valstybių frontas jau griūva, kad Prancūzijos de Gaulle jau bėga ar bėgs į Chruščiovo glėbį ir visa Vakarų koalicija turės persitvarkyti kažkokiais naujais pagrindais. Kokiais? Pranašai nesakė. Bet užtat labai svarios Amerikos žurnalizmo plunksnos nevengė pranašauti, kad ateina laikas, kada karškos sąjungos bus peržiūroms ir galimas daiktas, jog Amerika ieškos sąjungininko komunistinėje Kinijoje, o Sovietų Rusija susirasianti sau sąjungininkų Europoje. Karikatūristų laimei, prancūzų prezidentas turi ilgą nosį, tai ta nosis buvo pavaizduota tūkstančiuose paveikslų ir "padabiznų."

Visas tas ermideris buvo kilęs dėl to, kad prancūzai pasisakė už savo atominių ginklų gamybą, ką jie jau daro keli metai ir dar todėl, kad Prancūzija atsisakė įsileisti į Europos būsimą muitų uniją (bendrąją rinką) Angliją, kol ji nesutinka stoti į tą muitų uniją lygiomis sąlygomis kaip ir kitos šešios valstybės, kurios tą muitų unijos užuomazgą ir sudaro.

Dabar "sąjungų mainymų" nuotaika kiek atslūgo ir pradama vėl rimčiau kalbėti apie Vakarų koalicijos santykius ir tos koalicijos ateitį. Vakarų valstybių karška sąjunga yra reikalinga ir bus tol reikalinga, kol Rusijos diktatoriai turi "didingus" planus visą pasaulį "išvauduoti" ir savo nepripildomą maišą ir visiems pasaulio žmonėms suteikti savosios diktatūros palaimą. Nuo tokių užmačių reikia būti pasiruošus gintis, o todėl reikalinga ir visų laisvę pasiryžusių ginti valstybių sąjunga.

Kitas reikalas yra ūkiškas bendradarbiavimas tarp valstybių, apsiungusių į vieną karšką sąjungą. Bendram gyvenimui nėra būtina, kad Anglija įeitų į Europos muitų uniją, ko Anglija nelabai ir nori. Bendram gyvenimui nėra būtina nė "Atlanto Bendruomenė", kuri užtikrintų Amerikos žemės ūkio perteklius Europos rinką.

Anglija, Amerikos raginama, siūlėsi dėtis į Europos valstybių ūkišką apsiungimą, bet statė savo sąlygas, kurios Prancūzijai buvo nepriimtinos. Prancūzija ir pasakė "ne," kaip būtų galėjusi pasakyti Vokietija, Italija ar kuri kita "bendrosios rinkos" valstybė, jei Anglijos prisidėjimas būtų grėšęs jos svarbiems interesams. Gincas ėjo ir dar eina dėl žemės ūkio gaminių importo į Europą. Iš visų šėsių Europos bendrosios rinkos valstybių tikta prancūzai gamina daug daugiau maisto, negu jie suvartoja, ir savo žemės ūkio perteklius tikisi galėsi išgabenti į kitas Europos valstybes. Atidarius Europos rinką Australijos, Kanados, N. Zelandijos gaminiams, arba dar ir J. A. V. žemės ūkio produktų pertekliams, prancūzams nebebūtų prasmės pasilikti būsimojų muitų unijoje, arba jie turėtų dėl gražių Atlanto Bendruomenės žodžių aukoti savo fermerius, ko jie nenori daryti. Gal tai prasižengimas, bet vargu toks jau didelis.

Visa tai, kas aukščiau pasakyta, dabar pakartojo ir Prancūzijos prezidentas. Jis kartu sakė, kad Prancūzija stengsis gamintis atominių ginklų ir jais sutisprinti Vakarų karšką koaliciją. Galima manyti, kad tai labai bloga, bet kai Anglija gaminosi tokių pat ginklų, nieks riksmo nekėlė, tai ko rėkauti dėl prancūzų ginklų?

APŽVALGA

KLAUDA VEDAMAJAME

Praeitą numerio vedamojo straipsnio — Mirė R. Abramovič — trečiosios pastraipos antroji eilutė išleista, ir todėl tame sakiny reikiama mintis iškreipta.

To straipsnio trečiosios pastraipos pirmosios trys eilutės turėjo būti šitokios:

"R. Abramovič atstovavo nuomonei, kad socializmas be humanizmo, be demokratinių santvokos neišvengiamai turi išsivystyti į despotiją, o pati valdančioji partija..."

JU "KULTŪRINIS BENDRADARBIAVIMAS"

Vilnius Nr. 71 L. Jonikas rašo, kad Vilnius bendradarbis ir poetas iš Rokiškio parašęs šitokią pagedavimą:

"Norėčiau susirašinėti su Amerikos lietuviais. Pagedaujančiams prisijungiant lietuvių laikraščius, žurnalų, knygų."

O L. Jonikas nuo savęs čiaugsmingai pridėdą:

"O, čia proga užmegzti kul-

tūrinį bendradarbiavimą. Pažadą "užfundi" lietuviškų laikraščių, žurnalų ir knygų turėtų suinteresuoti kiekvienas, kuris nepamiršo Rokiškio, Juodupės, Obelių, Duokiškio, Kamajų, Andronių, na, gal dar Meldučių ir Knysos".

Taigi, nori gauti propagandinės medžiagos — prašyk Joniką to rokiškėno adresu, netrukus būsi užverstas ta medžiaga.

O kuo tu atsilyginsi? Juk ten netik tavo pasiųstų Tautavaišienės Sibiro kacetų parašymo ar Chicagietės įspūdių komunistų pavergeto Lietuvoje tas rokiškėnas negautų, bet ir dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos ar kitos panašios čia išleistos knygos.

Tai tau ir kultūrinis bendradarbiavimas, kurį siūlo komunistai!

KAS DARO ŽALOS LIETUVAI

Rojus Mizara Laisvės Nr. 30 rašo:

"Lietuviškieji veiksniai skel-

da suvaržyti ir juos — gal ne duos jiems ir pinigų. Prezidentas — katalikų tikybos žmogus, ir jeigu jis popiežiaus Jono XXIII enciklikos klausys, tai taip ir bus.

"Supraskime: "veiksniai" padarė ir tebedaro lietuvių tautai daug žalos.

"Net padoresnioji Lietuvos katalikų dvasininkija jų darbe liais piktinasi.

"Žinau, nes man tai yra sakė aukščiausieji, Lietuvos katalikų dvasininkai".

Neįtikins Rojus sveiko proto žmonių, kad tie, kurie skelbia Lietuvą esant svietimos valstybės pajungta ir todėl ragina kovoti dėl jos laisvės, daro lietuvių tautai žalos. Priešingai, jai labai kenkia tie, kurie pavergėjų žygius pateisina ir padeda jiems lietuvių tautą laikyti pavergtą. Jie labai džiaugtųsi, jeigu ir JAV vyriausybė pakeistų savo pažiūrą ir pavergtųjų tautų likimą.

Keleivis jau seniai sakė, kad komunistai ir dvasininkų tarpe turi gudrių šnipų, kuriuos Mizara vadina "padoresniaisiais dvasininkija", o šnipų nuomonę Lietuvos laisvinimo reikalu mums jau seniai žinoma.

MOKSLŲ AKADEMIJA IR GIMDYMŲ KONTROLĖ

Dideliu žmonių daugėjimu jau seniai daug kas susirūpino. Pirmą kartą viešai tuo reikalu prabilo ir JAV mokslų akademija.

Ji sakė, kad reikia susirūpinti "nekontroliuojamų gyventojų daugėjimu", kad tas klausimas yra lygiai tiek pat svarbus, kaip ir taikos išaiškinimas.

Jei gyventojų prieauglis bus toks, koks jis yra dabar, tai gyventojų skaičius dvigubės per kiekvienus 35 metus ir šio amžiaus gale jis pasieks 6 milijonų, o 2070 metais mūsų žemėje jau bus 25 milijonai žmonių.

Kadangi ūkis taip sparčiai neauga, tai nesukontroliavus gyventojų prieauglio, nebus galima pakelti žmonių gyvenimo lygio, kuris ir šiandien daugumoje kraštų tebėra žemas.

Kadangi šiandien visi kraštai yra tarp savęs tampriai surišti, tai ir gyventojų prieauglio kontrolės klausimas yra tarptautinis.

Akademijos nuomone, šitam klausimui spręsti daug padėtų naujos priemonės apvaisinimui išvengti, plati ir skubi aiškinamoji programa visame pasauly laisvu noru planuoti šeimos dydį.

KOMUNISTAS APIE KOMUNISTUS

Buvęs komunistinės Jugoslavijos viceprezidentas, jos diktatoriaus Tito pirmasis padėjėjas ir draugas Milovan Đilas už atvirus ir teisingus žodžius sėdi kalėjime. Be kitų raštų, jis parašė knygą "Naujoji klasė", už kurią Tito jį kalino keletis metus.

Štai kelios ištraukos iš tos knygos, kurios rodo, ko Tito ir kiti komunistiniai diktatoriai nemėgsta.

"Komunistai kovoja ne tik su tikraisiais, bet ir su galimais priešininkais. Pabaltijo valstybėse tūkstančiai žmonių buvo likviduoti vienos nakties metu, pasiremiant dokumentais, nurodantais jų ankstesniasias ideologijas ir politines pažiūras. Keleto tūkstančių lenkų karininkų nukankinimas

Lietuvių socialdemokratų suvažiavimas

J. Vilks

Šių metų birželio 1 d. New Yorke šaukiamas Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos atstovų suvažiavimas.

Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjunga, dabar pasirinkusi socialdemokratų vardą, turi savo turinimą ir idėmą praeitį mūsų išeivijoje. Tenka tik atsidėjus perskaityti St. Michelsono knygą "Lietuvių išeivija Amerikoje", kad įsitikintum, kokiose šėlusiai nepalankiose gyvenimo sąlygose ir aplamai neaukštesnėje lietuvių aplinkoje teko pradėti lietuvių socialistų organizacinį darbą.

O to darbo pagrindinis tikslas buvo labiausiai išnaudojamą ir nuskriaustą lietuvių išeivijos klodą apšviesti, padėti jam kultūrinis, susiprasti tautiniai ir klasiniai.

Carinės okupacijos metais rusų valdininkija buvo didelis stabdis lietuvių tautos švietimo darbui. Tad ir nenuostabu, kad tarp atvykusių lietuvių Jungtinėse Amerikos Valstybėse rasta beveik pusė nemokančių nei skaityti, nei rašyti. O jau bet kurio amato pramokusių beveik ir visai nebūta. Tad lietuviui anais metais čia Amerikoje teko imtis paties sunkiausio darbo, kurio kiti, daugiau išprususieji, vengė.

Sviesesnieji ano meto mūsų tautiečiai, kad ir Jonas Šliūpas ir kiti jo vienmin-

Katyno miške buvo panašaus pobūdžio. Komunistinės santvirkės teroro ir priešpaudos metodai naudojami revoliucijai jau seniai pasibaigus.

"Komunistinė revoliucija, priešingai ankstesnėioms revoliucijoms, nors ir vėsta klasių panaikinimo vardu, virto vienintelės naujos klasės totaline viešpatija. Visa tėra apgaulė ir iliuzija."

"Prieš revoliuciją priklausyti komunistų partijai reiškė pasiaukoti. Būti profesiniu revoliucionierium reiškė didelę garbę. Partijai įtvirtinus savo galią, priklausyti partijai reiškia būti privilegijuotos klasės nariu. Ir partijos šerdis yra išnaudotojai ir šeimininkai."

"Ilgą laiką komunistinė revoliucija ir sistema slėpė savo tikrąjį veidą. Naujosios klasės iškilimas buvo pridengtas socialistinėmis frazav Džilas už atvirus ir teisingus žodžius sėdi kalėjime. Be kitų raštų, jis parašė knygą "Naujoji klasė", už kurią Tito jį kalino keletis metus.

Štai kelios ištraukos iš tos knygos, kurios rodo, ko Tito ir kiti komunistiniai diktatoriai nemėgsta.

"1936 metais, paskelbiant naująją konstituciją, Stalinas pareiškė, jog "išnaudotojų klasė" nustoja egzistuoti. Kapitalistinės ir kitos senosios klasės tikrai buvo sunaikintos, bet jų vietoje susikūrė nauja klasė, kokios istorija anksčiau nežinojo. Partija, jos viršūnė ir valstybės politiniai organai sudaro naujosios klasės branduolį ir pagrindą." (Bus daugiau).

čiai, panūdo, kad savieji tautiečiai tautiniai susiprasti ir imtų šviestis. Jiem atrodė, kad tikslingiausia bus tas darbas pradėti žmones išamoningant, kodėl jiems tenka taip sunkiai vargti, kodėl jie yra iš visų šalių skriaudžiami ir kas yra dėl tokios padėties kaltas. Tada Jonas Šliūpas ir kiti jo laikotarpio veikėjai buvo čia pirmieji, kurie metėsi burti lietuvių į socialistų kuopelės.

Socialistų programa, jos tikslai ir siekiai darbo žmogui buvo artimesni ir suartamesni, nes jie tiesiai lietuvių jo luomo reikalus.

Tiesa, Jonas Šliūpas netrukus apledo lietuvių socialistų gretas, jam labiau parūpo laisvamanybė ir lietuvių kova su bendromis su lenkais Romos katalikų parapijomis. Tose bendrose parapijose, kaip seniau ir Lietuvos sulenkėjusiose srityse, lenkai kunigai atkakliai varė per bažnyčią lietuvių nautatinimo darbą.

Lietuviams socialistams, be kita ko, labiau rūpėjo kelti darbininkijos susipratinimas bendrose kovose dėl geresnės padėties, dėl savo brolijų-unijų legalizavimo.

Savų tautiečių tarpe veikdami, socialistai vartojo savo gimtąją kalbą, leido įvairių spaudos leidinių ir t.t. Keldami ir tautinį susipratinimą savo tautiečių tarpe, socialistai nepamiršo ir tautų solidarumo, todėl ir šūkis "Visų šalių darbininkai vienykitės" buvo gyvas jų veikloje.

Jei pasidairysime Amerikos lietuvių socialistų praeities veikloje, tai pamatysim, kad jis yra išleidęs lietuvių kalba žymiai daugiau įvairių spaudos leidinių, negu kurie kiti anų laikų lietuvių politiniai sambūriai. Be to, Amerikos lietuvių socialistai niekada iš savo akių neišleido Lietuvos ir jos darbo žmonių likimo. Jie padėjo Lietuvos socialdemokratams leisti jų leidinius, šelpdami Lietuvos socialdemokratų veikimą.

Ilgus metus lietuvių savo sambūry vadino socialistų vardu, bet vėliau sutarė pasivadinti Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga, nes atsirado visokių "socialistų". Reikėjo tada įsakyti, kad jie atsibotų, reikėjo pasisakyti, kad esame socialistai ir neturime nieko bendro su bet kuriais diktatoriniais išsimojimais ar iš kairės einančiu bolševizmu. Jeigu tokių sąvųjų tarpe kur atsirado, tai jais buvo nusikratyta.

Viso žemės rutulio socialdemokratijos siekimai yra gyvai jaučiami ir kai kur praktiškai įgyvendinami. Ne visur vienodais būdais tų tikslų siekiama ar pasiekama, bet demokratinė dvasia, kaip pagrindinė socialdemokratų ideologijos dalis, yra niekur nepažeidžiama.

Nuo paskutiniojo Lietuvių Socialdemokratų S-ijos suvažiavimo jau praėjo keli metai, todėl per tą laiką susirinko nemažai klausimų, kurie reikalinga išspręsti: reikia tolimesnės veiklos gaires nustatyti. Tai linkėtina ir lauktina, kad suvažiavimas būtų gausus.

Kas savaitė

Neutraliems kliūva

Neutraliems ne taip sekasi šiame į dvi skeveldras pasidalijusiame liūdname pasaulyje. Neseniai matėme, kaip neutrali Indija buvo patekusi į komunistinę kiniečių pirtį ir nesugebėjo atsispirti, o ir dabar dar nėra tikrumo, kad kinai, pavasariui geriau išaušus nedarys naujo bandymo Indiją pamėsinėti.

Ne geriau sekasi ir kitam neutraliam "vadui"—Laoso perversmininkui generolui (prieš perversmą buvusiam kapitonui) Kong Lee. Jis savo laikų padarė karšką perversmą prieš savo šalies vyriausybę todėl, kad ji buvo susibičiuliavusi su Vakarais ir garsiai skelbėsi esąs visiškai neutralus Rytų-Vakarų ginčuose. Komunistai tada tą neutralų kapitoną padėjo pakrikštyti generolu ir vadino dideliu savo tautos vadu. Taip buvo tik prieš kelis metelius. O dabar?

Dabar generolas Kong Lee Laose yra didelė bėda. Jo buvę sąjungininkai komunistai jį muša be gailės ir neutralusis generolas nepajėgia atsilaikyti. Jis jau prarado didžiąją dalį savo kariuomenės ir komunistai jį veža iš dar likusių jo pozicijų. Susidėjo su velniais ir ėjo obuolauti, o dabar rėkia, kad jo seniau niekiam amerikiečiai jį gelbėtų. Amerika ir galvoja, kaip tą kvailoką kapitoną-generolą galima būtų išgelbėti.

Reikalas eina ne apie vieną neprotinę generolą, bet apie visos Laoso valstybės likimą. Kur jį pasvyrs ir kas ją valdys? Jei komunistai, tai ne tik pietiniam Vietnamui, bet ir Kambodžijai ir Thailandui (Siamui) ir Burmai, o pagaliau ir Indijai gali būti riesta.

Plieno kainos

Plieno bendrovės, viena po kitos, kelia kainas, bet ne visiems savo išdirbiniams, o tik parinktiems.

Vyriausybė su tuo turi sunki, nes kitaip tektų vėl pagadinti santykius su "biznio bendruomene," kaip tai atsitiko pernai, kada vyriausybė griežtai pasipriešino plieno kainų kėlimui ir už tą nusipelnė "amžiną" biznio pasaulio kerštą. Šį kartą plieno bendrovės kainas kelia kiek atsargiau, atsargiau dėl to atsiliepia ir prezidentas.

Visas klausimas dabar yra, kaip plieno kainų kėlimas atsilieps į kitas kainas. Plienas yra pagrindinė medžiaga, jo kainos atsiliepia daugybėje produktų. Plieno baronai aiškina, kad plieno kainas reikėjo kelti dėl to, kad pelnai yra neužtenkami. Na, o kas nenori didesnių pelnų?

Kubos politiniai bėgliai

Kubos politiniai emigrantai, kurių čia yra atbėgusių virš 160,000 žmonių, nerimsta, jie laukia, kada jie galės grįžti į savo gimtinę ir užmiršti politinės emigracijos dienas.

Politinių emigrantų nerimas yra visai suprantamas. Jie bėgo į J. A. V. tik laikinai, čia jiems vis buvo sako-

ma, kad Kuba bus laisva ir galės į ją grįžti. Bet laikas bėga ir Amerikos vyriausybė pradėjo jiems drausti vesti jų "privatų" karą prieš barzduotąją jų krašto valdovą. Amerikos vyriausybė sako, kad "savo laiku" Kuba bus laisva, bet Amerikos laikas nesutinka su Kubos politinių pabėgėlių laiku. Iš čia ir kyla visokie nesusipratimai.

Žinoma, nulems Amerikos "laikas," o ne politinių bėglių, kurie čia rado prieglaudą ir gauna paramą. Bet prie to reikia pridėti, kad Kuba yra vis dar gyvas ir labai opus ir Amerikos vidaus politikos reikalas. Politinė opozicija vėl pradeda linksniuoti Kubos vardą ir iki 1964 metų rinkimų apie Kubą kalbės visi, kas tik norėtų pakisti koją dabartinei administracijai. Todėl dėl Kubos vyriausybės gali būti ir paraginta pagreitinti jos "laiką."

Arabų vienybė

Arabai vienijasi. Bent tokio susitarimo prieita Egipto sostinėje tarp Irako, Sirijos ir Egipto vadų.

Arabų vienijimosi vėjai skelbiasi ir Jordanijoje, kur karalius rengiasi jau bėgti ar net jau bėga iš savo krašto ir užleidžia vietą arabų vienybės šalininkams. Jei Jordanija pasivirs į savo kaimynų vienijimosi kelią, tai beliks tik Maroko ir Saudi Arabijos monarchijos ir visa eilė "šeichų," sultonų ir kitokiais vardais besivadinančių "valdovų."

Eisenhowerio laikais, kai Irake įvyko kruvinas perversmas ir pavojus grėsė Jordanijai, Amerikos marinai buvo iškelti Lebanone, o angli kariai buvo nugabinti saugoti Jordaniją. Dabar gi visai ramiai žibrima, kaip Viduriniuose Rytuose bando atsistatyti arabų imperija, kuri kaip prieš eilę šimtų metų tiesė nuo Atlanto iki Centralinės Azijos.

Ar atstatymas arabų senųjų laikų imperijos bus pasaulio taikai naudingas dalykas, ar, priešingai, bus kivirvų ir karų priežastis?

Ar Nikita nugrius?

Ekspertai vėl dirba išsijuose ir spėlioja, ar Nikita Sergejevič Chruščiov bus nuverstas nuo diktatoriaus sosto Maskvoje, ar atsilauks prieš visus savo priešus?

Ekspertai ar žinovai spėlioja todėl, kad nežino. Jei jie žinotų, ar bent neujaustų, jiems nereikėtų spėlioti.

Visose diktatūrose eina kova dėl valdžios. Jei kur diktatorius stipriai sėdi valdžioje ir nėra vilties jį nušalinti, diktatoriaus priešininkai laukia jo mirties, arba kartais pasistengia valdovą mirtį pagreitinti. Tiek žinome ir be ekspertų spėliojimų. Turi savo priešininkų ir kukurūzinkas Nikita. Kai kuriuos tų priešų Nikita nuvainikavo ir išsiuntė iš Maskvos į tolimus Sovietijos užkampius, kiti laukia progos jį nuversti ir pasiūsti į Kazachstaną kukurūzų auginti. Bet tik žvaigždžių kelių žinovai gali pasakyti, kur baigs savo dienas Nikita S. J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

KYSININKAI NEW YORKO VALSTYBĖS
LIKERIŲ ĮSTAIGOJE

Vienas pareigūnas nusižudė, kitas (gubernatoriaus Rockefellerio draugas) turėjo pasitraukti iš vietos

"Life" savaitraščio keturi reporteriai po dviejų mėnesių kruopštaus darbo paskelbė juoda ant balto, kas per eilę metų eidavo iš burnos į ausį, kad New Yorko valstybės svaiginamųjų gėrimų valdybos viršininkai, tarnautojai, policininkai, ugniagesiai ir visokie kiti valdžios žmonės negailestingai sunkia dolerius iš barų, restoranų, svaigųjų gėrų pirklių.

Santažas, nepasotinamas kysių reikalavimas pasiekė tokias proporcijas, kad gubernatorius Rockefelleris turėjo paliepti "gandus" iširti. Tyrinėjimui pasėkmė jau susikompromitavo vienas iš artimiausių gubernatoriaus bendradarbių, respublikonų partijos pirmininkas Judson Morhouse. Kitam pareigūnui, valstybės likerio įstaigos (State Liquor Authority) inspektoriui Ernest Moss, pasidarė dar karščiau. Jis šoko New York'e po požeminiu traukiniu ir šitaip baigė gyvenimą. Vyriausias kaltininkas, buvęs tos įstaigos pirmininkas Martin Epstein, guli paliegęs Floridos paldangėje, tikėdamas gerų advokatų dėka išsisukti iš kaltinimų.

Neprašyti "partneriai"

Vienas baro savininkas Harleme pasakojo: "Per pastaruosius penkerius metus mes turėjome sumokėti likerio įstaigai ir policininkams \$50,000. Jie yra mums nelyginant partneriai."

Kitas nukentėjęs baro savininkas skundėsi: "Padorus restorano savininkas negali išsilaikyti, nemokėdamas vienu ar kitu kiu k-

sių arba nesukčiaudamas. "Life" žurnalas rašo: "Šiurpulnieji faktai yra pasėkmė šakotos politinės sistemos korupcijos, paremtos šantažu, kysiais, papirkimais".

New Yorko didmiesty yra 9,513 barų, restoranų ir likerio krautuvių, darančių kasdien milijoninę apyvartą. Bet teisė tai daryti, pelnytis iš svaigųjų gėrimų, galima gauti tik iš viršpartinės penkių narių tarnybos, kuri valdo valstybės likerio valdybą.

Norint gauti leidimą barui, restoranui ar likerio krautuvei, dažnai reikia mokėti nemažą pinigų "po stalui". Savininko vargai nepasibaigia, o tik prasideda, gavus leidimą. Norint išlaikyti gautąjį leidimą, reikia mokėti ir mokėti visokiems įstatymų saugotojams, valdžios tvarkdarius, kurie, jei nori, beveik visada suras priekabių barui, restoranui uždaryti.

Manhattano apylinkės prokuroras Frank Hogan, demokratas, ir specialus priekabių teismas jau yra surinkę apčiai medžiagos minėtiems kaltinimams paremti.

"Nepartinė vagystė"

Likerio įstaigos taryba yra sudaryta viršpartinių principu, iš trijų respublikonų ir dviejų demokratų, nenorinčių viens kitam akis krapštyti. "Po vėlnių", išsireiškė vienas demokratų politikas, "tai yra nepartinis vagilavimas".

Viršpartinį bendradarbiavimą respublikonai ir demokratai parodė valstybės senato, kai reikėjo patvirtinti

Ridgefield, N.J., ugniagesiai gesina kelią, kuris užsidedė greitai užsidedantis dujas vežusiam sunkvežimui susidūrus su kita mašina ir dujomis apipylus kelią. Kol ugniagesiai dujas išskleidė ir užgesino, eismas tuo keliu buvo sulaukytas.

naująjį likerio įstaigos narių Martin Epstein, vėliau pasidariusį tarybos pirmininku ir vyriausiu veikėju dabartiniam skandale.

Respublikonų politikierius Brooklynje Johnny Crews už nuopelnus Rockefellerio rinkimuose 1958 m. paprašė, kad jis paskirtų jo draugą Epsteiną likerio įstaigos tarybos nariu. Rockefelleris sutiko.

Valstybės senato, tvirtinant "respublikoną" Epsteiną į šią vietą, demokratas Harry Gittelson pareiškė, kad ne tik jis, o ir visi yra nuomonės, jog Epsteiną yra išsilavinęs advokatas ir džentelmenas. Kitas demokratų senatorius, Samuel Greenberg, turavojo: "Tikras džentelmenas, blaivus advokatas".

Epsteino "pagerinta sistema"

Atsiradęs likerio įstaigos viršūnėje su \$25,000 metine alga, Epstein pritaikė savo praktišką filosofiją kasdieniniame gyvenime. Tos įstaigos klientai, barų savininkai, sako, kad anksčiau reikėdavo duoti kysių už nelegalius biznius, o prie Epsteiną reikėjo mokėti ir už privilegiją daryti svarų biznį.

Baro leidimas oficialiai kainuoja \$1,200 per metus. Atėjus į valdžią Rockefellerio Epsteinui, faktiškai šio leidimo pakilo iki \$10,000 per metus Manhattane ir East Side, \$7,500 Greenwich Village, o Harleme nagų kvartale — daugiausia \$12,000.

Martin Epstein atostogavo Floridoje, kai prokuroras Hogan jį pakvietė į prisiekusiųjų teismą New York'e. Jis atsikalbinėjo, aiškindamasis silpną sveikata. Tuo remiantis jis buvo atleistas iš likerio įstaigos pirmininkų. Tenka manyti, kad Floridos valdžia išduos Epsteiną New Yorko valdžiai, kai bus suformuluoti kaltinimai.

Išvėltas ir teisėjas

Išvėltas ir teisėjas I Valstybės svaiginamųjų gėrimų valdybos kysių skandalą yra įvėltas ir dabartinio valstybės prokuroro Louis Lefkowitz draugas, buvęs advokatūros firmos partneris Hyman Siegel nuo 1930 iki 1957 metų. Pakviestas prisiekusiųjų teismo liudyti, jis atsisakė. Jam bus įteiktas įsakymas atvykti į teismą apklausti.

Lefkowitz, prieš išrenkant

valstybės prokurorus 1957 metais, buvo laikomas geriausiu degtinės, restoranų, barų advokatu ir geriausiuose ryšiuose su valstybės svaiginamųjų gėrimų valdyba. Jo partneris Siegel perėmė jo klientūrą, išrūpinimą leidimų barams, restoranams atidaryti. Pagal įstatymą leidimas kainuoja apie \$1,200, bet faktiškai, kaip jau sakėta, šiam reikalui reikia išleisti 10,000 — 12,000 dolerių, įskaitant kytus valdininkams, riebius honorarus advokatams-tar-

Išvėltas ir teisėjas

Valstybės svaigųjų gėrimų valdybos kysių, papirkimų skandale iškyla vis naujų asmenų. Praeitą savaitę gubernatorių Rockefellerį liepė pasitraukti iš \$26,000 metinės tarnybos valstybės ieškinių teisėjui Melvinui Ostermanui, šiam atsisakius bendradarbiauti su prisiekusiųjų teismu, narpliojančiu šią bylą, vadovaujant apylinkės prokurorui Fr. Hoganui.

Osterman buvo respublikonų politikierius Manhattano vakarinėje dalyje per 30 metų. 1961 m. Rockefelleris jį paskyrė minėtonai tarnybai. Prisiekusiųjų teismas prašė Ostermaną papasakoti, ką jis žino apie samokslą, papirkimus, svaigųjų gėrimų įstaigos tarnautoją, bet jis atsisakė.

"Naujienos"

KETURI VĖJAI
NEW YORKE

Balandžio 28 d. New York'e, Carnegie Endowment salėje, United Nations Plaza, prie 46 gatvės įvyksta Keturių Vėjų prisiminimas, ruošiamas Šviesos-Santaros Federacijos. Parengimas prasideda 3 val. popiet.

Paskaitą Keturi Vėjai skaitys rašytojas Juozas Petrėnas, vienas iš Keturių Vėjų literatūrinio sąjūdžio vairuotojų. Jis buvo to paties vardo žurnalo Keturi Vėjai redaktorius, kurio pirmas numeris išėjo 1922 m. Kaune.

Keturi Vėjai, gal pats įdomiausias ir reikšmingiausias Lietuvos literatūrinis sąjūdis, drąsiai ryžtingumu pradėjo kovą dėl literatūros gyvybiškumo, dėl jos epochiškumo. Keturi Vėjai poetai ir prozaikai nujautė ir suprato, kad Maironio par-

nas įpėdiniai, negalėdami nei pakilti iki savo didžiojo mokytojo, nei iš jo išsivaduoti, vertėsi nudėvėta tematika, išgyventu literatūros stilium. Jie aiškiai matė, kad nei Maironio pasekėjai, nei to meto lietuviški estetai-simbolizistai nesuvokia ir neįsivaizduoja naujo gyvenimo, kurio realūs, gyvi uždaviniai reikalauja tinkamo stiliaus ir ritmo.

Temos konkretumo ir formos rašymo pavyzdžių keturvykiai ieškojo ir rado liaudies kūryboje: jos pasakose, dainose, mįslėse. Todėl J. Petrėnas savo paskaitoje, kalbėdamas apie Keturių Vėjų kilmę, pagrindinius siekimus ir jų darbo savitą stilį, patiekė liaudies kūrybos pavyzdžių, kuriuos padeklamuos teatro menininkai: režisierius Jurgis Blekaitis, aktorai — Asė Dau-guvietytė ir Vitalis Žukauskas.

Keturi Vėjai aktualūs ir šiandien. Jų užkrečianti ir patraukianti kova su kūrybos ir meno muziejiskumu iškyla mums spindinčiu pavyzdžiu, tikru keldžiu, kuris buvo tvirtai įkastas į Lietuvos žemę garsiųjų paldiečių Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pradžioje. Ypač šiandien Keturi Vėjai kreipia į save dėmesį, kai mūsų gyvenime muziejiskumas yra peramas gyvenimo ir meno kūrybos mastu, aukščiausia nepamainoma vertybe.

Rašytojas Juozas Petrėnas, minėty paldiečių vad. šiuo metu gyvena New York'e ir pasmerkęs save sunkiems literatūros darbams iki gyvos galvos, tuos darbus ir dirba. Spaudai yra paruošęs romaną, novelių apsakų rinkinį ir teatrui komediją. Kūriniai sužetati imti iš praeities ir dabarties gyvenimo; apie tai kalba ir tų kūrinių pavadinimai — New Yorko žvirbliukas, Šv. Stanislovo plosčius, Komedija be pinigų ir kt.

Tad nepamirškime atvykti į J. Petrėno paskaitą balandžio 28 d., 3 val., Carnegie Endowment salėje.

j. k.

Skaityk Stasio Michelsono parašytą knygą "LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE," 500 puslapių, daug paveikslų, gal ten ir save pamatysi. Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais \$5.00.

PENNSYLVANIJOS NAUJIENOS

SHAMOKIN, PA.

Šis tas apie Northumberland senelių namus

Tai senelių namai, kurie angliškai vadinasi "Northumberland County Home". Juose globoja apie 100 abiejų lyčių nusenušusių, paliegučių, save nebeįstengiančių užlaikyti žmonių. Tas skaičius dažnai keičiasi, nes veni, kiek pabuvę, išvažiuoja amžinybės—miršta, kiti, artimiesiems laidavus išlaikymą, išvažiuoja "namo", bet tokių mažai.

Šita prieglauda yra gražioji vietoje. Aplink aukšti kalnai, apžėlę krūmais ir nedideliais medžiais. Apačioje augo daug didelių medžių, bet juos iškirto "butlegeriai" ir išvežė į anglijų kasyklas.

Pro šalį eina kelias, girdėti ir geležinkelio dundėjimas. Tik 100 žingsnių nuo namo teka upelis, kuris prasideda nuo Kaiser miestelio, teka per Kulpmont miestelį, pro Shamokin miestą, Trevortoną ir, pasiekęs Sunbury miestą, įsilies į didelę Susquanna upę.

Aplink namus sodas, jame daug vaisinių medžių, uogų, arčiau prie namo daug gražių gėlių.

Maistas geras. Ypač daug naujovių įnešė 1961 m. atėjęs naujas vedėjas Joseph Murphy. Jis išdėdė namus iš lauko ir vidaus, įvedė įvairių pakeitimų vidaus tvarkoje, tie pakeitimai suteikė seneliams didelių patogumų.

Prieglaudą aptarnauja du gydytojai, vienas jų yra lietuvis dr. Mastauskas, kuris atvažiuoja iš Mt. Carmel.

Štai kokių vargšų čia yra priglausti. Vieną jų vadinsiu J. Tai dar nesenas žmogus, be abiejų kojų, kurių neteko dabodamas nelegalios kasyklos skylę. Buvo neblaivus, o naktis šalta, gulėjo pašiūrėje ir nušalo kojas. Jas reikėjo nuplauti. Dabar juda rateliais.

C. yra be vienos kojos. Nelaimė ištiko kasykloje: akmuo užkrito ir nulaužė koją, kurią reikėjo nuplauti iki kelio. Dabar jis naudojasi medine koja ir šlubuodamas, lazda pasiremdamas vaikščioja ir viską atlieka, lyg būtų sveikas. Tik bėda, kad jis yra isterikas, naktį rėkauja, dažnai visus prikelia.

Daugiausia laiko jis praleidžia prie televizijos. B. yra apie 60 metų, be vienos rankos, kurios neteko kasykloje: akmuo krisdamas sutrynė delną, teko dešiniąją ranką nuplauti iki kelio. Dabar jis išmoko rašyti kairiąją ranka. Kairiąją įsisiuva sagas, prikalda puspadžius ir daug kitų darbų sugeba nūdirbti. Vienas mėgiamiausių jo darbų yra išnešioti ligoniams vandenį.

Kovo 14 d. ir mane ištiko nelaimė—apvogė. Tą vakarą, eidamas gulti, savo drabužius pasidėjau, kaip visuomet, ant kėdės greta lovos. Kišenėj buvo \$14.30. Kitą rytą atsikėlęs drabužius radau ant kaimyno kėdės, o kišenėj tik vieną dolerį. Vadinasi, būta "mandaus" vagies, kuris man

"dovanojo" vieną dolerį.

J. D. Tauris

GARDNER, MASS.

Išmiršta mūsų kolonija

Ilgai sirgusi mirė Liaukadija Radeckienė-Lapinskaitė, 73 m. amž., gimusi Traupio par., Panevėžio apskr., liko vyra Juozas ir du sūnus. Automobilio suvažinėtas mirė Kazys Grincevičius, 70 m. amž., kilęs iš Vilniaus krašto, paliko 2 sūnus ir 3 dukteris.

Balandžio 6 d. mirė Julius Kukauskas, 76 m. amž., gimęs Dzūkijoje, Merkinės par., Gardnerio išgyvenęs 56 metus; paliko žmona Marė, sūnus Bronislovas ir dukta Matilda Bader ir sesuo Marcelė Švikienė Worcesterio. Velionis priklausė Sv. Petro ir Povilo Dr-jai, kurios atstovai buvo grabniečiai.

Garniakis

BROCKTON, MASS.

Pobūvis Laisvės Varpui
paremti

Toks pobūvis bus šį šeštadienį, balandžio 27 d. 6:30 val. vak. Sandaros salėje (30 Intervale St.). Visi kviečiami dalyvauti ir tuo būdu padėti Laisvės Varpo radijui skambėti šios apylinkės lietuviams.

HARRISBURG, ILL.

Mirė M. Talandienė

Kovo 10 d. mirė Marija Norkūnaitė-Talandienė, kilusi iš Šventėžio parapijos ir kaimo, paliko liūdną vyrą Petras, sūnus Antanas ir Vladas, 3 seserys—Juzė Čižauskienė, Agota Barkaitienė ir Ona Lutvinskienė. Jiems reikiu gilią užuojautą.

Kaimynas

KANADIEČIAI RUOŠIA
SLA ŠVENTĘ

SLA Kanados kuopos Nr. 72 (Hamiltono), Nr. 278 (St. Catharines) ir Nr. 236 (Toronto) birželio 8 d. Niagara Falls, Ont., ruošia savo šventę, prie kurios kviečia prisidėti kitas arčiau esančias SLA Amerikos kuopas.

Kuopos iš anksto yra prašomos dalyvauti pirmame didesnis apimties Kanados ir Amerikos kuopų susitikime — šventėje. Be abejo, šis broliškas pasimatymas prisidės prie didesnio Susivienijimo stiprinimo.

Šventėje numatoma graži programa, kuri bus paskelbta vėliau. Kviečiame iš anksto numatyti ir organizuoti narių ir nenarių ekskursijas į ruošiamą pavasarinį parengimą.

Informacinis Komitetas

306 MILIONIERIAI

JAV mokesčių įstaigos duomenimis, šiame krašte yra 306 asmenys, kurių neturtas, bet metinės pajamos siekia milijoną dolerių. Iš jų New York'e gyvena 87, Philadelphia 59, San Francisco ir Bostone po 25.

To paties šaltinio duomenimis, 1929 m. tokių asmenų buvo 513, o 1932 m. (birželio suirutes metais) tik 20.

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA
Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje—nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmečiu, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje mūsiškiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New York'o pėstiėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis mūsiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienių ir kitųėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukėjo pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jau buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdaraais kainą \$5.00; minkštais apdaraais—\$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Iš pavergtos Lietuvos

15 kolchozinių metų

(E) Kovo 24 d. pavergtos Lietuvos spauda paminėjo kolchozinių sukaktį. 1948 m. Min. Taryba ir IKP(b) Centro Komitetas savo nutarime "Dėl kolektyvinių ūkių organizavimo respublikoje" buvo paskelbė: "Tarybų Lietuvos darbo valstiečiai stojo į išmėgintą kolektyvinio, socialistinio ūkio kelią, kad pasiektų pilnutinę pergalę prieš buožes, užtikrintų aukštą darbo našumą, savo materialinio ir kultūrinio lygio pakilimą." Vilniaus "Tiesa" ta proga džiaugsmingai rašė (p. 71 nr.), kad tie kolchozai esą komunizmo mokykla valstietijai, kad toji valstietija mokosi šioje mokykloje "neblogai" ir kad šviesūs tikslai bus pasiekti. Pagal komunistų dienraštį, gyvenimas į kolchozinių kaimą nešas "kultūringą gyvenimą... jis daro darbą našesni, gyvenimą — gražesni".

Kokia tai mokykla ir ar ji gyvenimą padarė gražesni, ar, pagal 1948 m. teiginius, jau pakilo ūkininkų materialinis bei kultūrinis lygis, ryškiai vaizduoja šių dienų Lietuvos kolchoze slaučias skurdas, nežmoniško išnaudavimo, vergavimo sąlygos, ubagiškas apmokėjimas, vis sunkinamos prievolės, nuolatini partijos viršininkų Maskvos įsakomas eksperimentavimas su ūkio kultūromis.

Lietuvos ūkininkai kolchozų santarkos nenorėjo,

nes žinojo, ką toks valstybės valdomas ūkininkavimas būdas jau anksčiau buvo atnešęs pačiai Sovietų Sąjungai. Kolchozų įvedimą buvę laisvi Lietuvos ūkininkai laikė didele klaida ir kolchozinės vergijos 15 metų sukaktį tyliai ir skausmingai minėjo, ją vadindami vergijos sukaktimi. Tie kolchozininkai gerai prisimena pirmojo bolševikmečio komunistinių pareigūnų patikimus bei pažadus.

Kai Lietuvos ūkiuose pasisklidę gandai apie tai, kad žemė iš jų bus atimta, kad jie bus suvaryti į kolchozus, buv. liaudies komisaras M. Mickis 1940 m. birželio 22 d. per radiją kalbėjo: "Ūkininkai... liaudies vyriausybė riekada jūsų neapvils. Toji žemė, kurią jūs esate amžiais persunkę savo prakaitu ir krauju, yra jūsų ir paliks jūsų". M. Mickiaus kienės redaguojamas "Ūkininko Patarejas" 1940 m. liepos 4 d. rašė: "Ūkininkai, valstiečiai! Piktiausi prasimanymai ir netiesa, kad žemė bus atimta". Pagaliau, tų metų liepos 11 d. "darbininkų ir valstiečių susitarinimo mitingė" J. Paleckis kalbėjo: "Valstiečiai, laukų darbininkai, ūkininkai... čia dar kartą galiu patikinti: būkite pilni pasitikėjimo, dirbkite savo žemę, kuri jums priklauso — niekas iš jūsų jos neatims". Taigi, — visa tebuvo melas, apgaulė, klaida.

Ko reikalaujama iš kolchozininkų

(E) Po Kaune įvykusio žemės ūkio darbuotojų pasitarimo kovo 29 d. (p. 71, 78 nr.) žemdirbiai paraginti pakelti visų kultūrų derlius. Nurodyta, kad daug ir gerai teks padirbėti didi-

nant mėsos gamybą. Paraginta ypatingą dėmesį skirti pieno riebumui kelti. Nurodyta ir 1963 m. "Lietuvos žemdirbių socialistinis išpareigojimas" — kolchozininkai verčiami valstybei parduoti 205,000 tonų mėsos, 900,000 to pieno ir 60 milijonų kiaušinių (Palygink Centrinės statistikos valdybos pranešimą. — 1962 m. valstybė Lietuvoje buvo nupirkusi: gyvulių ir paukščių gyvo svorio — 213.4 tūkst. to, pieno — 759 tūkst. to, kiaušinių — 61.4 mil. E.).

Dabar keliai tokie varo viški "pageidavimai": šiais metais iš kiekvieno ha vidutiniškai gauti ne mažiau kaip po 10 cent. grūdinių kultūrų (ir po 15 cent. Vidurio Lietuvoje), 16 cent. pupų, 275 cent. kukurūzų žaliosios masės, 143 cent. cukrinių runkelių.

Išbarė rašytojus

Partijos centro sekretorius A. Barkauskas sušaukdamas "kūrybinių darbuotojų" pasitarime barė meno ir literatūros kūrėjus dėl to, kad jų kūryboje mažai atspindi šių dienų gyvenimus.

"IZYMUS LIETUVIŲ TAUTOS SŪNUS"

Tokia antrašte pusę puslapio užimantis B. Motuzos straipsnis buvo išspausdintas Tiesoje balandžio 12 d. ryšium su tą dieną sueinančia Vytauto Putnos gimimo 70 m. sukaktimi. Tiesa rašo:

"Šiame šlovingame revoliucijos pilietinio karo ir intervencijos laikotarpyje Lietuvos liaudis turėjo šaunų sūnų, kurie savo nuopelnais netelpa savos gimtinės rėmuose. Jų vardai puošia revoliucinių kovų istorijos puslapius. Tai pirmojo rango komandarmas Jeronimas Uborevičius ir Vytautas Putna.

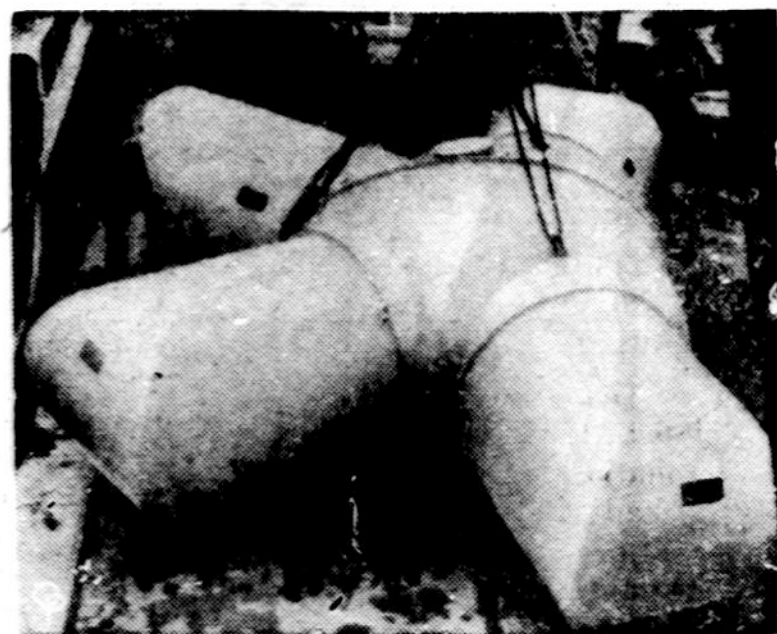
"Vytautas Putna — talentingas karvedys, dailininkas, pilietinio karo ir intervencijos laikotarpio tarybinis rašytojas, vienas iš Raudonosios Armijos organizatorių, Tarybų Sąjungos Ginkluotųjų Pajėgų kūrėjų, vienas pirmųjų ir pasižymėjusių tarybinių diplomatų... vienas iš labiausiai apsišvietusių, visapusiškai išsilavinęs, plataus akiračio ir gerai politiškai paruoštas karo komisaras ir karvedys, kurio krūtinę puošė net penki Raudonosios Vėliavos ordinarai..."

Prirašė B. Motuza beveik pusę didelio puslapio, iškėlė ir padanges V. Putną ir nė vienu žodeliu neužsiminė, kame jis dabar — gyvas, sveikas ar miręs, kada ir koimies aplinybėmis mirė. Nė žodelio, kad jį nužudė "išmintingasis tėvas ir mokytojas", "pavergtųjų tautų išlaisvintojas" Stalinas.

Ir "žurnalistas" A. Vailutskas, pranešdamas Vilniai apie balandžio 11 d. Vilniuje, Istorijos revoliucijos muziejuje surengtą vakarą, skirtą V. Putnai atminti, pasitenkino tikrai parašes: "Vytautas Putna žuvo 1937 metais".

Kaip čia pasakysite teisybę, kaip ir kame žuvo tas taip garbinamas didvyris! Juk toks priminimas skaitytojuose dar kartą sukeltų mintį, koks niekšas ir net Sovietų Sąjungos priešas buvo Stalinas, kad jis žudė tokius komunistui nusipelnusius žmones kaip V. Putna. Juose tuoj kultū klausimai: O

MIESTAS PO VANDENIU

Prancūzų mokslininkas Jacques Cousteau sugalvojo pastatyti "Pre-Continent" povandeninį sodį. Čia matome tokį nepaprastą namą. Jis turi 4 kambarius ir yra skirtas 8 žmonėms gyventi. Tas namas nuo italų prekinio laivo bus nuleistas į Raudonosios jūros dugną išmėginti.

Mums tenka budėti ir kelti Laisvės bylą

PASIKALBĖJIMAS SU VLIKo PIRMININKU DR. A. TRIMAKU

(Elta) Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. A. Trimakas, "Eltos Informacijų" paklaustas, kaip pirmininkas vertina šių dienų tarptautinę padėtį, kokių esama galimybių Lietuvos ir kt. pavergtųjų kraštų laisvinimo bylai patekti į tarptautinius forumus, kaip vertinama lietuvių veikla Pavergtųjų Europos Tautų (PET) delegacijoje, atsakė:

Branduolinio karo grėsmės ir jo padarinių baimė yra pasiekusi šiandien tam tikros pusiausvyros. Tiek Vakarai, tiek ir Rytai turi pakankamai visa griaunančių ginklų vieni kitiems sunaikinti. Abi pusės tai žino ir neva tariasi dėl nusiginklavimo. Tačiau, kadangi nėra viena nepasitiki antrąja, jų ginklavimasis vyksta toliau. Šioji padėtis verčia abu blokus siekti savitarpis pakantų ir tariai taikaus gyvenimo. Šiuo sumetimais, kad ir neatsisakymas savo politikos pagrindinių tikslų ir interesų, JAV ir Sovietų Sąjunga bando laikinai sumažinti kai kuriuos trinties taškus ir atidėti tolimesnei atečiai esminį problemų sprendimą. Tikimasi, kad laiko tekmeje tos problemos pačios išsprendės arba bent sąlygos joms spresti palengvės. Vakaruose, be to, daug kas mano, kad tautinis pradas ir laisvės troškimas, kaip galingsni, yra kartu ir patvaresni, negu komunizmas, ir jie laimės. Esą, reikia tiksliai kantrybės ištverti ir palaikyti draugiškus santykius su komunistų pavergtaisiais kraštais, keistis su jais kultūrinėmis vertybėmis ir kelti savo žmonių gerovę.

Suprantama, kad tokio tarptautinio posūkio atveju mums tenka budėti ir patiemis savo bylą kelti visur kame tada buvo Stalino pirmieji padėjėjai — Chruščiovas ir kiti, kodėl jie nesutrukdė jų žalingų Stalino veiksmų?

Melagystė, kad Stalinas komunistų visiškai pasmerktas. Jis dar negali būti pasmerktas, nes tada bus pasmerkti ir dabartiniai viešpaciai — Chruščiovas ir visa jo genė.

ir kiekviena proga prime-nant ją ir reikalaujant laisvės, ar tai kam patinka ar ne.

Tokių įvykių ir galvosenos raida neteikia daug vilčių, kad Lietuvos, kaip ir kitų pavergtųjų tautų, laisvės byla greit patektų į Jungtines Tautas. Tai betgi nereikia, kad mes neturėtume nieko daryti ir savo bylą padėti archyvan. Šia prasme darome žygius ir J. Tautų delegacijas informuojame apie padėtį Lietuvoje ir apie mūsų tautos pastangas atgauti laisvę.

PET atlieka svarbų darbą ir daug padeda Lietuvos bylai kelti, jai garsinti ir laisvo apsisprendimo teisių grąžinimo reikalauti. PET kalba visų pavergtųjų tautų vardu, kas liudija, kad nepriklausomybės siekia visos pavergtos Europos tautos ir kad vieninga kova yra galima, nežiūrint skirtingumų. PET, be to, turi išteklį ir pajėgų, pasižymėjusių personalą, kuo reikia tik pasidžiaugti.

Užsitęsusi pavergtųjų tautų nedalia ir nemažėjantis kliūtys joms atgauti laisvę pradeda vis labiau slėgti ne vieną ir mūsų laisvės kovotojų. Tolygiai neigiamai juos veikia neįprastos darbo ir gyvenimo sąlygos, laikas ir fiziniai negalavimai. Nors veikti netruksta, bet jėgų jau nebe visada užtenka.

Vis dėlto tenka pasidžiaugti, kad Vasario 16 minėjimai šiais metais visur praėjo pakilia nuotaika ir aukų buvo surinkta daugiau, negu pernai. Tai rodo, kad išeivija nėra palūžusi. Pasitaikė betgi šen bei ten beveik tuo pačiu metu Fronto ir Talkos suruošti parengimai ar pobūviai, kurie nutraukė dalį visuomenės, tuo sumažindami bendrųjų minėjimų apimtį, iškilmingumą ir aukas. Ateity to reikėtų vengti. (Pirmininkas nepaminėjo, kad tuo metu ir Lietuvių Bendruomenė buvo paskelbusi savo vajų. Kel. red.).

— Beje, teko girdėti apie buvusius pasitarimus tarp VLIKo ir Pas. Liet. Bendruomenės centro, — ką apie juos galite pasakyti? Tautos nuomonė apie kitus veiksmus? Ar numatoma

Vlikas stiprinti, pvz., įtraukiant jaunosios kartos atstovus?

— PLB vadovai buvo atvykę į New Yorką pasitarti su VLIKu dėl bendradarbiavimo. Buvo paieškota būdų, kaip tiksliau surikiuoti, suglaudinti gretas. PLB, kaip žinoma, rūpinasi pirmausia lietuviybės išlaikymu ir kultūrine išeivijos veikla, bet nepamiršta nė tautos laisvės reikalo. Svarbu todėl, kad PLB savo šios rūšies žygius derintų su VLIKo atliekamu laisvinimo darbu. Dar geriau būtų, kad PLB surastų kelią į VLIKą, tada atpultų ir lygiagrečių žygių pavojus. Kol kas tokiu vieningu laisvinimo organizacijai trukdo toji aplinkybė, kad ne visos mūsų politinės grupės yra VLIKe.

Su ALT nesame turėję jokių sunkumų bendradarbiauti. Neturėtų jų būti ir ateity. Ilgametė patirtis rodo, kad šios mūsų bendrinės organizacijos sugeba darniai dirbti Lietuvos laisvės reikalui ir pasitaikančius nuomonių skirtumus be vargo išlyginti.

Diplomatams daug gali Lietuvos laisvės kovai padėti. Pats jų buvimas faktas yra reikšmingas, nors jie ir ne visada gali pasireikšti, kaip norėtų. Jų veiklos sąlygos yra skirtingos nuo mūsų.

Talkos ir Fronto junginiai turimas jėgas ir lėšas skiria pirmon galvon savo paskirai veiklai, kuri mažiau yra susijusi su tiesioginiu Lietuvos laisvinimo darbu. Kiekviena betgi veikla, jei ji kelia Lietuvos vardą, palaiko tautinę dvasią ir puoselėja tautos meilę, yra vertinga.

Jaunųjų akademikų organizacijos savo sudėtimi yra gana margos ir tai trukdo joms įsijungti į vieną kuri laisvinimo veiksnį. Paskirų jų narių talka esame ne karba visų pavergtųjų tautų vardu, kas liudija, kad nepriklausomybės siekia visos pavergtos Europos tautos ir kad vieninga kova yra galima, nežiūrint skirtingumų. PET, be to, turi išteklį ir pajėgų, pasižymėjusių personalą, kuo reikia tik pasidžiaugti.

— O kas šiuo metu daroma, siekiant sustabdyti komunistinę ofenzivą mūsų atsparumui palaužti? O kokia Tamstos nuomonė dėl kultūrinio bendradarbiavimo su Lietuva? — toliau paklausė VLIKo pirmininką dr. A. Trimaką "Eltos Informacijų" redaktorius.

— Maskvos pastangos mus skaldyti, silpninti mūsų atsparumą komunizmo eks-

pansijai ir primesti santykius su pavergtųjų tarnais nedavė ligi šiol jų pageidaujamo rezultato. Be vieno kito asmens kelionės į Lietuvą ir be kelių nevykusių straipsnių spaudoje, nieko žymesnio Maskva nėra pasiekusi. Vienas laikraščių, kuris paskelbė daugiau tokių straipsnių, neteko skaitytojų paramos. Tai rodo sveiką mūsų visuomenės nusistatymą. Visa eilė VLIKo ir kitų organizacijų pareiškimų, nukreiptų prieš sovietinę kultūrinę ofenzivą, jos grėsmę sumažino. Šis faktas tačiau nereiškia, kad turėtume sumažinti savo budrumą. Nelaimėję vienu keliu, komunistų agentai gali bandyti kitas priemones mūsų atsparumui palaužti.

Kultūrinis bendradarbiavimas su sovietų pavergtąja tauta nebuvo ir nebus įmanomas, kol Maskva nepašalins kliūčių ir varžymo laisvai naudotis laisvojo pasaulio ir mūsų išeivijos kūrybiniais laimėjimais. Nieko neduoda Maskvos patikėtinių bandymai suorganizuoti šiuo metu laisvųjų mūsų menininkų pasirodymus Lietuvoje ir komunistinių meno darbuotojų atsilankymą J. A.V. ir kituose demokratinuose kraštuose. Visiems pakankamai aišku, ko Maskva tuo siekia.

— Kaip atrodo šio meto VLIKo veikla?

— Pasaulio politikai keičiantis, tenka ypatingai rūpintis ryšiais su tarptautinėmis ir tautinėmis įvairių kraštų organizacijomis, veikėjais, spauda, politikais ir viešąja tautų opinija. Kadangi J. Tautų Specialioji, vadinama Dvidešimt Keturių, Komisija netrukus numato baigti savo darbą Azijoje ir Afrikoje, reikia dėti pastangas, kad toji pati komisija nukreiptų savo veiklą prieš sovietinį kolonializmą Europoje, taigi ir Lietuvoje. Rūpinamės, kad visuos tarptautinius suvažiavimus ar konferencijose būtų keliama Lietuvos reikalas. Kova su komunizmu yra visuotinė, tolygiai turime dalyvauti visur, kur galime, priešui duoti smūgį ir jį verstį grąžinti mūsų broliams atimtas žmogaus teises ir laisvę.

Informaciniam darbo bare esame apėmę plačiausią barą. Reikia savo propagandinį darbą tobulinti, ir ELTOS biuletenius pritaikyti užsienio spaudos ir žinių agentūrų reikalavimams. Svarbu, kad jie ne tik parodytų tikrovę Lietuvoje, bet ir savo forma, stiliumi ir kalba skaitytojus patrauktų ir pa-

DIDELĖ KNYGŲ NAUJIENA

Gavome šias knygas:

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys 1-oji dalis 302 psl., mikštasis viršeliasis kaina \$2.00; antroji dalis 336 psl. kietais viršeliasis su abiejų dalių vardynu kaina \$5.00.	
Perkant abi dalis kaina tik	\$6.50
Dan Kuraičio Magiškuoju kilimu į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiškais. Kaina	\$3.00
Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kietis virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik	\$2.00
Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisynas, 31 psl. 50 cent.	
Cicagietės Ispūdžiai komunistų pavergtoje Lietuvoje 95 puslapiai, kaina	\$1.00
Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina	\$1.00
M. Zoščenkos Satyrinės novelės, vertė Jonas Valaitis 196 puslapiai, kaina	\$2.00

darytų Lietuvą jiems artimesnę, įdomesnę. Eltos biuletenių redaktorių talentas juose turėtų laisvai pasireikšti visu savo įmanumu ir kūrybine galia.

Visos laisvojo pasaulio radio transliacijos lietuvių kalba yra Lietuvoje girdimos ir mielai klausomos. Nenuostabu, kad sovetai jas, ypatingai Madrido, Vatikano ir Komos radio programas, be pertraukos trukdo. Klausytojai tačiau suranda būdų ir priemonių jas išgirsti ir suprasti. Jų daugis pagėdauja pranešimų apie laisvųjų lietuvių veiklą, jų kūrybą, gyvenimo sąlygas ir kokią Lietuvą jie norėtų matyti ateity, be to, ir Vakarų socialistinius bei politinius laimėjimus.

Darome žygių sudaryti prie VLIK Vykdomosios Tarybos dokumentacijos ir tyrinėjimų centrą. Jei tai pavyktų, būtų daug atsiekti ir patobulinta.

— Ar VLIKas yra numatęs parengti svaresnį, studijinio ar kt. pobūdžio veiklą? Kaip Tamsta vertinate lietuvių spaudos laisvąjame pasauly vaidmenį keliant Lietuvos laisvinimo bylos reikalą?

— Spaudos vaidmuo yra didžiulis reikšmės. Norėtusi, kad ji daugiau apie Lietuvos bylą rašytų, plačiau ir dažniau laisvinimo problemas diskutuotų ir nebijotų skirtingų pasisakymų, kritikos. Tik tuo būdu galima laisvinimo darbą suintensyvuoti ir naujų jėgų pritraukti. Tie pasisakymai betgi turėtų būti nauji, skirtingi ir konstruktyvūs.

Leidinių klausimas pareina nuo lėšų. Jų, deja, trūksta.

Norėčiau padėkoti visuomenei už ligi šiol suteiktą VLIKui paramą, bet taip pat prašyti nepamiršti savo vargstančios tautos, tėvynės ir jos gyvybinių reikalų, kuriais rūpinasi VLIKas ir kurie reikalingi didesnės ir gausesnės paramos. Nuo visuomenės duosnumo pareis mūsų radio programų į Lietuvą, Eltos biuletenių, tyrinėjimo centro ir kitų darbų apimtis ir turinys.

KOMUNISTAI VISUR VIENODI

(E) Bulgarijos kompartijos centro komitetas įsakė peržiūrėti ir iš naujo perrašyti istorijos vadovėlius, vykdamas pernai rudenį įvykusio partijos suvažiavimo nutarimą.

Be to, centro komiteto politbiuras nutarė suteikti "socialistinio darbo didvyrio" titulą po mirties buv. bulgarų komunistų vadovui T. Kostovui, kuris 1949 m. buvo apkaltintas išdavimu ir likviduotas. Drauge reabilituoti kiti trys žymūs ir likviduoti bulgarų komunistai V. Markov, I. Bejadsev ir M. Sekelarov, kuriems paskirti pomirtiniai Dimitrovo vardo medaliai.

Vengrijos režimo spauda praneša apie tolesnės destalinizacijos priemones. Esą eilė buv. kompartijos narių, kurie "asmens kulto" laikotarpiu netekę malonės ir kalinami, vėl buvo sugrąžinti į partiją.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskaityti "Keleivį". Kaina mums penki doleriai.

— Sei, Maik, ar tu klausai? Jis kalbėjo per radiją 32-riems kalboms. Perėjais metais jis žinojo tik 18 kalbų, ale šiemet išmoko daugiau. Ar tu klausai?

— Neklausiau.

— Aš, Maiki, būčiau klausęs, ale nežinojau, kad jis kalbės.

— Vistiek nebūtum supratęs, ką jis kalbėjo.

— O ką tu žinai, gal ir būčiau. Zaccirka klausėsi ir sakosi, kai ką supratęs, ba kalbėjo ruskai, polckai ir kitaip, tik nei žodžio negirdėjęs lietuviškai.

— Gal ir nekaltėjo lietuviškai.

— Nu, tai kaip tas galėtų būti? Juk mes geri katalikai. Jeigu jis sveikina bedieviškąją Rusiją, tai kodėl jis turėtų aplenkėti mūsų šventą Lietuvą? Ar mūsų poteriai jau nebe geri, ar kas?

— Nesijaudink, tėve, nes tai nesvarbu.

— Maiki, taip nekaltėk. Popiežiaus pamokslas per Velykas yra labai svarbus, ypač mums.

— O ką jis galėtų mums duoti, tėve? Popiežiai mėgsta kasmet per Velykas pasakyti pamokslą ir pamokyti žmones doros, bet pasaulis niekas nesikeičia. Gyvenimas eina savo keliu. Vagys, kaip vogė, taip ir vagia. Politikeriai, kaip melavo, taip ir meluoja. Stipresnis, kaip smaugė silpnesnį, taip ir smaugia. Taigi jo pamokslai reiskia tiek pat, kiek ir tėvo poteriai; aiškiau pasakius, nieko nereiskia.

— Ar žinai ką, Maiki?

— Na, o kagi?

— Už tokią šnektą aš galėčiau liuobti tau per mar-mūžę!

— Reiskia, teisybė nepatinka.

Kur čia tavo teisybė, Maiki? Tik tai popiežius sako teisybė. Jis šaukia tautas į vienybę. Jis nenori, kad jos ginkluotųsi. Prieš pat Velykas jis pasmerkė karus, ba karas yra priešingas ne tik-tai Dievui, ale ir gamtai.

— Taip, tėve, jis pasmerkė ginklus ir karus, bet tu jis nepasakė nieko naujo. Karą ir ginklus smerkia visi. Amerikos valdžia seniai jau siūlo nusiginkluoti. Sovietų valdžia taip pat siūlo nusiginkluoti. Ir tuo pačiu

metu abidvi ginkluojasi, kasmet skirdamos vis daugiau ir daugiau pinigų karo priemonėms tobulinti. Ginkluojasi ne tik patys, bet ir kitus ginkluoja. Štai, Sovietų Rusija pradėjo ginkluoti Amerikos pašonėje Kubą, kad iš čia galėtų smogti Amerikai per galvą; tuo tarpu gi Amerika gamina atomines bombas Anglijai, kad ši galėtų susprogdinti Leningradą ir Maskvą. Niekas nenori karo; visi nori nusiginkluoti; ir vis dėlto visi ginkluojasi ir ruošiasi karui. Ar popiežius pasakė, kodėl taip yra?

— Jes, Maiki, pasakė.

— Ne, tėve, nepasakė. Jis pasakė visai priešingai, būtent, kad karas yra nenatūralus dalykas, priešingas gamtos įstatymams. Bet taip nėra, tėve.

— Kodėl nėra?

— Todėl, tėve, kad pačioje gamtoje eina amžinas, niekad nesibaigiantis karas. O kas yra žmogus, tėve? Jis yra gamtos dalelė, ir todėl jis elgiasi taip, kaip gamta reikalauja. Jis turi vesti karą už savo būvį. Ir ne tik tai žmogus, bet kiekvienas gyvas daiktas, net ir menkiausias vabalas kovoja už savo būvį. Jeigu jis negalės arba, sąlygoms pasikeitus, nepajėgus kovoti, tai jis išnyks. Ir ne viena gyvūnų veislė yra jau išnykusi. Taip pat ir ne viena tauta yra jau dingusi, nepajėgusi už savo būvį kovoti. Geriausiai tarpsta ir plinta tik tie, kurie geriausiai prisitaiko prie sąlygų ir išmoka geriausiai kovoti. Taigi popiežius klysta sakdamas, kad karas yra nesuderinamas su gamtos įstatymais. Kaip tik priešingai: gamtos įstatymas reikalauja karo. Tą labai aiškiai įrodė anglų mokslininkas Darvinas. Ir kiekvienas gali tai matyti savo akimis. Tačiau karas yra baisus siaubas, gyvybės ir turto naikintojas. Todėl kiekvienas žmogus karo bijosi ir stengiasi palaikyti taiką. Organizuota žmonių visuomenė, valstybė, savo viduje palaiko taiką dirbtinomis priemonėmis: įstatymais draudžia vienas kitą užpulti, apiplėšti, sužeisti arba ir užmušti. Yra policija ir yra teismai, kurie nusikaltėlius smarkiai baudžia. Ir vis dėlto pasitaiko

užpuolimų, plėšimų ir žmogžudysčių. O kas būtų, jeigu nebūtų tvarkos sargų? Tėvas gal atsimeni, kaip anais metais atsitiko Bostone, kai policija sustreikavo. Nuo pietų iki vidurnakčio tą dieną visos krautuvės buvo išplėtos, langai išdaužyti, durys išlaužtos. Tvarka buvo atstatyta tik tada, kai gubernatorius pašaukė miliciją, kuri pradėjo į minias saudyti. Gerai organizuota visuomenė gali savo narius suvaldyti. Tačiau nėra tokios jėgos, kuri galėtų suvaldyti valstybes ir palaikyti jų tarpe taiką. O kadangi stipresnė valstybė visada gali užpulti ir dažnai užpuola silpnesnę, norėdama ją apiplėšti arba ir pavergti, tai norom nenorom visos ginkluojasi. Dėl to, tėve, ir turim tokią padėtį, kad visi karo bijosi, tačiau visi ginkluojasi, nes gyvenimas yra kova. Visada taip buvo, taip yra ir kitaip gal niekad nebus, nežiūrint ką popiežiai kalbės.

— Maiki, aš sutinku su tavim, kad be vainos svietas vis dar neapsieina. Juk valak to aš ir šobė nešioju. Ale aš nesoglasnas su tavim, kad popiežiaus pamokslai nieko negilijo. Popiežiaus žodis šventas, ir jo reikia klausyti.

— Klausyk, tėve, klausyk, niekas nedraudžia.

— Nu, tai su tuo galiu ir užbaigti, Maiki. Dabar aš norėčiau apie kitą biznį su tavim pasikalbėti.

— O koks tai "biznis"?

— Tai ta atomiška sub-marina, ką anądien prapuo-lė netoli nuo Bostono. Ding-o kaip kamparas. Aš noriu žinoti, kas su ja atsitiko? Iš pradžių aš mislinau, kad didelis veliorybas galėjo ją praryti, ale pereitį naktį sapnavau, kad ruskai ją nukandino. Nu, tai gali būti, kad iš tikrųjų taip ir buvo. Juk Chruščiovas turi įsitaisę Kuboj, savo submarinų lizdą ir neseniai įgrišė, kad jo submarinos gali sunaikinti, ką tik nori. Taigi aš rokuoju, kad ruskai ir išbandė savo submarinas ant mūsų siskės. Parasyk tu į Vašingtoną, kad aš tokį sapną sapnavau.

— Washingtonas galvoja, tėve apie tai ir nesapnuodamas. Bet kol įrodymų nėra, viešai nieko neskelbia.

— Nu, tai palauksim, gal paskelbs.

PLAUKIOJANTIS SODZIUS

Toks yra Alaskoje. Tai maždaug 160 jardu ilgio ir 30 jardu pločio plaustas, ant kurio gyvena kelios miško kirtėjų šeimos — 19 suaugusių ir 27 vaikai.

Tas plaustas miško kirtėjams yra ne tik gyvenamoji vieta, bet ir susisiekimo priemonė: kadangi miškas kertamas ne vienoje vietoje, tai kirtėjai plaustu nuplaukia ten, kur jiems reikia. Nuo nuolat gyvenamųjų vietovių plaustas nebūna arčiau kaip per 50 mylių, kartas nuo karto plaustą aplanko mažas hidroplanas.

ATSIUNTĖ PAMINETI

Peleda, Nr. I-50, lietuviškos satyros, humoro ir savikritikos žurnalas, metinės prenumeratos kaina \$1, atski-ro numerio 30 centų. Adresas: 231 Wallace Ave., So. Welland, Ont., Canada.

Savieji apie Staliną

(Tęsinys)

Praeitame numeryje pasakota, ką rašė apie Staliną jo tautietis, žymus socialdemokratas Noj Džordanija. Čia papasakosime, ką apie Staliną rašė kiti gruzinai.

1950 m. Dvardžiladzė, buvęs Socialistų Internacio-nalo Vykdomojo Komiteto narys, rašė, kad jis Staliną pažinęs Gruzijoje nuo 1901 metų. Gyvendamas užsieny 1910-1912 m., jis Šveicarijoje dažnai susitikdavo su žymiais bolševikais (Kamenevu, Zinovjevu, Bogdanovu, Lunačarskiu, Semaška ir kt.). Gerai pažinojęs Akselrodą, Martovą, Martynovą ir kt., bet nieko iš jų negirdėjęs apie Staliną. Jis ir vėliau susitikdavo su žymiais bolševikais ir menševikais, bet Stalinas niekam nedaręs įspūdžio.

"Aš pažinojau vieną žymų seną bolševiką gruziną Michą Čchakaiją, — rašo Dvardžiladzė, — kuris gyveno Zenevoje, kada ir aš ten buvau. Jis visada Staliną vadino savo mokiniu, jį laikė energingu žmogumi, ap-sukriu intrigantu, neturiniu jokios garbės ir sąžinės."

"Apskritai, sunku atsiminti nors vieną atsitikimą, kada kas nors iš Stalino kar-tos būtų palankiai apie jį atsiliepęs. Jis niekada neturėjo jokio autoriteto. Tai geriausias paaiškinimas, kodėl jis išžudė visą senąją bolševikų gvardiją ir išlaisvino iš tų, kurie galėjo blogai veikti jaunimą, parodydami tikrojo, o ne paslaptingo Stalino portretą. Gruzinai bolševikai Budu Mdivani, Orechališvili, Torošelidzė, Abel Enukidzė, Filip Ma-charadzė, Čchakaija, Oku-džava, Eliava ir daugelis kitų, kurie buvo labai artimi Stalinui ir gerai jį pažinojo, niekada negalėjo susitaikyti su mintimi, kad po Lenino mirties jų vadu yra Stalinas. Todėl tuo labiau garbės trokštantis Stalinas pasisten-gė nuo jų išlaisvinti."

O štai ką 1952 m. apie Staliną rašė gruzinas, senas menševikas, buvęs Centro komiteto narys D. Sagirašvili:

"Dar jaunas būdamas, Stalinas parodė savo pri-gimties savybes — pyktį ir neapykantą kitiems. Pasilik-damas ištikimas savo pri-gimčiai, jis savo veikloje naudojo visomis priemo-nėmis, net išduodamas savo draugus revoliucionierius. Šitas būdingas Stalino bruo-žas papildomas jo garbės ir

viešpatavimo troškimu.

"Jis skelbėsi Markso pa-sekėju ir Lenino testamentu-vykdytoju, bet kada jo nuo-monė ir noras nesutinka su jo mokytojų pažiūromis, jis juos keikia gruziniškai — virišvili, tai yra asilai.

Sagirašvili papasakoja si-tokį atsitikimą. 1904 metais Tiflise slapta partijos veikėjų susirinkime Stalinas skaitė paskaitą. Jis dažnai rėmėsi Marksu, hegailėstin-gai jo mintis iskreipdamas.

Tame susirinkime buvęs ir Vladimir Achmeteli, nese-niai grįžęs iš Vokietijos, kur jis studijavo Markšą ir En-gelsą ir jų aiškintoją Kauts-ki.

Achmeteli ilgai žiūrėjęs į Staliną, tylėjęs ir šypsojęsis. Galų gale jis nebeįsitenkė, atsistojęs, pacitavęs iš Mark-so "Kapitalo" trečiojo tomo, kuris buvo išverstas į gruzi-nų kalbą, ir nurodęs Stali-nui, kaip jis iškraipo Mark-so mintis.

O ką į tai Stalinas? Jis atsistojęs ir balsiai paklau-sęs: "Ką tas asilas rašė? Reikėjo taip rašyti, kaip aš sakau."

Po susirinkimo Stalinas nuėjęs pas Achmeteli. Ten jie toliau tęsė kalbą tuo klausimu. Stalinas negalėjęs atsisipirti Achmeteli įrody-mams, kad jis savo nuomone skelbia kaip mokslinio socia-lizmo kūrėjų nuomonę. Stali-nas galų gale nebeįsitenkė ir pradėjęs balsiai keikti K. Markšą ir Engelsą.

Achmeteli žodžiais, tokio-pikto Stalino, kaip tada, jis niekada nematęs.

"Nėra jokios abejonės, kad jeigu šiandien Karolis Marksas ir Engelsas būtų gyvi, Stalinas juos nuvarytų į aną pasaulį," rašo Sagirašvili.

(Bus daugiau)

ZODYNAI

Keleivio administracijoje galite gauti šiuos kiekvienam reikalingus žodynus:

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00

Lietuviškai angliskais žodynas, Viliaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00.

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, 368 psl. apie 20,000 žodžių, kaina \$4.00.

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įnamis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamių—žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromas karškos sąjungos, silpni jungiasi prieš stiprų, diplomatai ieško taktininkų, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsirikis pasiskaitę tos ap-sakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apy-saka dailininko Viktoro Simankevičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems gimnazičiams ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigų prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

Laisvė pasirinkti religiją

V. Rastenis Dirvos Nr. 14 šitaip atpasakoja kardinolo Augustino Bea žodžius pasaulėžiūrinės laisvės klausimu:

Kardinolas Bea — vienin-telis jėzuitas kardinolų kole-gijoje. Jis popiežiaus Jono XXIII maždaug vienmetis (81) ir vienas iš artimiausių patarėjų krikščionių vieny-bės reikaluose. Jis neseniai lankėsi New Yorke ir kalbė-jo pusiau viešame pobūvyje, kur dalyvavo eilė įvairių ti-kybų aukštųjų dvasininkų, o taip pat eilė žymių politi-kos veikėjų, jų tarpe JT ge-neralinis sekretorius ir New Yorko gubernatorius.

Kardinolas, pažymėjęs, jog tai ne jo asmeninė nuo-monė, o nuo amžių skelbia-mas Katalikų Bažnyčios mo-kymas, kad žmogus yra lais-vas religiją pasirinkti ar iš-viso neturėti religijos. Ro-mos Katalikų Bažnyčia nuo amžių esanti religijos lais-vės skelbėja.

"Bažnyčia negali sutikti, —kalbėjo kardinolas,—kad žmogus būtų atleistas nuo betkokių moralinių bei reli-ginių prievolių. Bet ji teigia, kad niekas negali būti verčiamas tas prievolės atlikti. Suprantama, kai žmogus, dėl sąžinės paklydimo, kėsi-nasi į kitų žmonių ar visuo-menės teises, šie pastarieji turi teisę imtis žygių apsau-goti savo ir visuomenės tei-ses. Bet jie negali kito žmo-gaus sąžinės paklydimo tai-syti jėga ar smurtu."

"Be to, —toliau sakė,—as-menys ir visuomenė turi pa-likti laisvę kiekvienam pa-čiam prisiminti ir atlikti savo pareigas bei prievolės gry-nai jo paties laisva valia."

Tačiau kardinolas pripa-zino, kad kaikiuriuose kras-tuose Katalikų Bažnyčia ne-respektavo tokios pasaulė-žiūrinės laisvės. Vardų jokio krašto jis nepaminėjo, ta-čiau buvo spėjama, jog jis greičiausia turėjęs galvoje bent jau Ispaniją.

Jei tie kardinolo žodžiai būtų buvę tarti prieš kokius 25 metus, spėliojimuose bū-tų galėjusi būti paminėta ir Lietuva... Ir dabar galėtų būti paminėta mūsų visuo-menė, kurioje dar nestinga, jei ne fizinės, tai bent mora-linės prievartos užsimojimų prieš pasaulėžiūrinę laisvę. Tokį paminėjimą būtų gali-ma paremti gausiais pavyz-džiais pastangų primineti dėsni, anot kurio "jei lietu-vis, tai ir katalikas", arba "kas nepakankamai geras katalikas, tas nelabai geras ir lietuvis". Tai, ką kardino-las Bea teigia kaip oficialią Katalikų Bažnyčios taisyklę, mūsų visuomenėje tesirei-škia dar tik kaip nelabai drą-si išimtis.

AUKOS ALT

Amerikos Lietuvių Tary-bos Centre gautos nuo kovo 15 d. iki balandžio 15 d. šios aukos Lietuvos laisvini-mo darbui paremti:

Brockton, Mass. Lietuvių Taryba \$1,141.72.

Cleveland ALT skyrius \$1,000.

Worcester, Mass., Lietu-vių Komitetas \$810.

Rockford ALT skyrius \$800.

Miami, Fla., ALT skyrius \$750.

Hartford ALT skyrius \$500.

Po \$350: Lietuvai Gelbėti Komitetas, Elisabeth, N. J., ir Melrose Park, Ill., Lietu-vių organizacinis komitetas.

East St. Louis ALT skyrius \$331.75.

Pittsburgh ALT skyrius \$300.

Washington, D.C., lietu-viai per B. Paramską \$190.

Lawrence, Mass., ALT skyrius \$110.

Lietuvos Vyčių 29 kuopa, Newark, N.J., \$92.22.

Washington, D.C., ateiti-ninkai sendaugiai \$80.

Po \$50: Kun. A. Baltra-sūnas, Immaculate Concep-tion Parish, Cambridge, Mass., dr. K. ir D. Bobeliai, Elgin, Ill., Amerikos Lietu-vių Klubas St. Petersburg, Fla.

Dr. J. Bakšys, Chicago, Ill., \$25.

Lietuvių Bendruomenės Centrinė Apylinkė, Chicago, Ill., \$15.

Po \$10: J. Kregždė, Chi-cago, Ill., P. Juodikis, Chi-cago, Ill., prel. F. Bartkus, Dallas, Texas, Vac. Sodei-ka, Cicero, Ill.

St. Stašys, Chicago, Ill., \$5.

M. ir O. Naumanai, Rea-ding, Pa., \$3.

ALT Valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams.

Aukos prašome siųsti šiuo

adresu:

Lithuanian American Council, Inc.
6818 S. Western Ave.
Chicago 36, Illinois.

ALT Biuras

JAV IR PABALTIEČIŲ KRASTAI

Ryšium su žurnalistų Al-len-Scott balandžio 7 d. pas-kelbtais gandaiis dėl taria-mų JAV vyriausybės užsi-mojimų suvaržyti ne tik Ku-bos, bet ir visų ekzilių veik-lą savo kraštų nepriklauso-mybei atkovoti, ALT pirmi-ninkas ir ALT biuras padarė pirmuosius žygius šiai padėčiai iširti.

Dabar galima pranešti, kad, JAV Valstybės Depar-tamentą kontaktavus ne vie-na, bet keliomis priemonė-mis, sužinota, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu JAV vyriausybės nusistaty-mas nėra pasikeitęs ir gan-dai dėl egzilių veiklos suvar-žymo neturi pagrindo.

ALT Biuras

NAUJIENA

Keleivio administracijoje galima gauti ir šias knygas:

VLADAS NAGIUS-NA-GEVICIUS, jo gyvenimo ir darbų apžvalga, redagavo dr. Balys Matulionis, labai gražiai išleista, daug pa-veikslų, 374 psl., kaina \$6.

Jonas Aistis, POEZIJA. Joje yra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kai-na \$6.

Leonard Valiukas, LI-THUANIA LAND OF HE-ROES, 88 psl. teksto ir 95 psl. paveikslų, kaina \$4.75.

Dr. Kazys Grinius, ATSI-MINIMAI IR MINTYS, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS VIENUOLIS

Samdinė Alena

Iš atsiminimų

(Tęsinys)

Išlydėjo Aleną į kapus trečiadienį anksti rytą. Lydėjo tik keli vežimai ir kelios pėsčios moterėlės-bobelės. Jos tik pasitaikius progai prisidėjo prie lydinčiųjų: jos keliavo į turgų ir nešėsi parduoti kuri seną gaidį, perekšlę vištą, dešimtį kiaušinių ar šiaip ką keletui skatikų prasimanyti.

Visus savo nabašnikus užuožerėčiai lydėdavo iškilingai per visą kaimą, nors tai buvo ir toliau; lydėdavo berželiais ir eglaitėmis apkaišytuose vežimuose. Aleną gi išvežė pilkose vežėčiose, kuriomis dar iš vakaro mėsą vežiojo; išvežė pro Augustino kiemo ulytėlę, kur buvo arciaū.

Kai aš nubėgau galan mūsų daržo gedulingos procesijos pažūrėti, vežimai, pervažiavę Tėkmės brastą, jau kėlėsi į kalną. Vyrai, išlipę iš ratų, sekė paskui savo vežimus. Sekė paskui savo dukters karstą ir velionės tėvas, viena ranka vežėčių skersoplautes rūko įsitvėręs, kita laikydamas prie krūtims prispaudęs taukų dubenėlį — velionės dukters uždabį nuo Jurginių iki Sekminių. Sekė seniokas paskui ratus sulinkęs, galvą nuleidęs, ir iš tolo atrodė, kad jis iš paskutiniųjų stumia prieš kalną savo dukters gedulingą vežimą. Karstas vežėčiose, keliantis prieš kalną, atrodė man iš pakluonės toks gi ilgas, toks gi baisiai juodas ir klaukus, kad aš ir pats nepajutau, kaip pravirkau ir kukliodamas sekiau akimis gedulingą procesiją. Man buvo gaila Alenos, tokios jaunos, tokios gražios, kad ji ir taip neilgai žemėje gyveno ir kad daugiau niekuomet nebesugrįš į Užuožerius, nei savo gimtinę, Piktagalį, ir kad nei aš, nei jos tėvas, nei Slankos bernas Jonas daugiau jos jau nebematysime. Atmenu, pagailo man ir Slankos berno Jono, kuris norėjo po Kalėdų su ja apvesti, o nuo šv. Jurgio pereiti pas poną Ušockį kumečiuti. Palydėti į kapus savo mylimosios mergelės šeiminkas tokioje darbymetėje jo neįsileido. Tą rytmetį jis arė pakluonėje. Kai Aleną išlydėjo iš kaimo, jis sustabdė vagoje arkį, nusiėmė kasketą ir taip vienplaukis ištovėjo, kolei gedulinga procesija važiuojo Užuožerių lauku ir dingo už kalno. Paskiau užsidėjo kasketą, suragino arkį ir vėl arė. Varė jis po vagos vagą, bet nenoksėjo, nesigirdėjo įprastinio artojų — "nuo gi, tpru gi, kur tu, ak, kad tave..." Arė neskubėdamas, nuleidęs galvą... bet kur jam buvo ir skubėti...

Užkopę ant kalno, vyrai palydovai vėl susėdo į savo vežimus, tik kelios pėsčios moterėlės-bobelės sekė paskui gedulingą eiseną.

— šventas Barnabai! — užgiedojo vyrai giedoriai, artėjant procesijai prie šeimyniškių kaimo.

— Melskis už dūšią jos! — klaukia, spiegančia laukinių žmonių sutartine atsakė jiems iš kito vežimo moterys giedorkos.

Ir vėl ilgai nieko nebuvo girdėti.

Ivaziavę vieškelin, vėl užtraukė savo vienatone, bet jau nebegalima buvo nugirsti, kurį šventąjį ar šventąją prašė melsis "už dūšią jos".

Greit visi užmiršo Papievio samdinę mergą Aleną. Papieviai pasisamdė kitą tarnaitę. Užmiršo ją visi gerieji dėdės, dievobaimingos tetulės, užmiršo ne tik, kad ji Užuožeriuose taip neilgai gyveno, bet kad ir apskritai kada nors gyveno. Tik aš jos liūdną likimo negaliu užmiršti ir šiandien. Ir kada tik nueinu į savo gimtinę, Užuožerių kaimą, visuomet prisimenu žmogaus tamsybės ir aklo godulio auką, liekną, grakščią mergelę, ir kažkas suspaudžia man širdį ir pakutena gale gerklės.

(Galas)

J. Narūnė

KAUNAS PAVASARI

Alsuoja pavasariu Kaunas,
Ir liepose Laisvės Alejos
Rausvi pumpurėliai jau kraunas.
Ir Nemuno ižas jau eina,
Baltais vainikėliais nuplaukia,
Cezėdamas pasaką jaukią...

Ir dūksta išdykėliai vėjai
Virš miesto, viršum žuolyno,
Virš eglių skarų jie nuskrieja,
Aplėbia ir Vytauto Kalną,
Zalsvais įdais uždengtą, žvėlynų,
Vėjuzio lengvai paliūliuotą...

Iš neseniai išleistos eilėraščių knygos "Gintaro takais", kurią galima gauti ir Keleivio administracijoje, kaina \$1.80.

SAVOTISKAS TESTAMENTAS

Advokatas Harold Gold ir testamentų registracijos įstaigos vedėja Rita Kane nagrinėja savotišką testamentą. Tai 57 m. amžiaus širdies smūgio ištikto Mike Pusateri iš Pymatuning Lake, Pa., testamentas, išrašytas tualetinio staliuko viršuje. Jo turinys: "Kai aš mirsiu, duokite Ann Williams pusę viso to, ką aš turiu. Likusią dalį aš duodu savo sūnui... Mike Pusateri".

J. Janopis

PIRMOJI ŽIBUTĖ

Išdygo žibutė meili, pirmutinė.
Žydras jos žiedelis keleivį vilioja,
Bet greitai praėivis gėlė sumynė.
Nulaužtas stiebelis liūdnai suvaitojo.
Jauni lapeliukai bežiūrint nuvyto,
Ir juos apraudojo tik auštančio ryto
Daili palydovė sidabro rasa
Ir genanti bandą vargdienę basa.

Ben. Rutkūnas

ROMANTIKA

Sušildytas vasaros kvapo, —
aš, žalias žemės diegas, —
sugerdamas aušras ir rasą,
sukroviau žiedą.
O kas nuskinis sukrautą kraitį —
daines, megztas krūtinei —
šalna, ar juodos akys?
Ar perdegisui paparčio burtu
Joninių naktį?

Prižiūrėk savo veido odą

Kartais pasižiūri į draugės veidą, ir širdį gnybtelia pavydas. Kokia švelni jos oda — kaip šilkas. Nei spuogelio, nei dėmelės. Net lengvos raukšlės apie akis ir prie lūpų negadina bendro išpuošio.

Nėra reikalo pavydėti. Ir tu gali turėti tokią veido odą. Gal jau ne tokią pat, bet vis jau gražesnę, negu dabar. Reikia savo odą tik pasirūpinti, ir nieko daugiau.

Pradėkime nuo tų priežasčių, kurių gal nežinojai. Sakysim, nuo tavo būdo. Gali būti, tu įpratusi svaitytis perkūnais arba ilgai ir nereikalingai krimtis dėl menkniekių? Išmok susivaldyti. Seni žmonės neveltui sako, kad "pyktis grožiui kenkia". Taip yra iš tikrųjų. Viso mūsų kūno ir ypač veido oda labai gausiais nervais sujungta su smegenų centrais. Pavyzdžiui, išsi-gasti — ir tavo veidas pabaila. Susigėsti ar užpykti — ir veido oda tuojuo parausta. Todėl labai nervingų moterų veido oda būna pilka, apdribusi, tarytum senstėjusi. O juk tu nenori taip atrodyti.

Veido oda labai priklaus-

so nuo to, ar esi sveika, kaip miegi, ką valgai ir geri. Jei-gu parausta nosis arba iš-plinta paviršutinės veido o-dos kraujagyslės, tai prie-žasties ieškok organizmo vi-duje, pavyzdžiui, netvarkingame virškinime. Mažakrau-jyste sergančių žmonių vei-do oda būna nesveikai išba-lusi. O rudos dėmės dažnai atsiranda moters veide tada, kai blogai veikia kepenys. Vadinasi, rūpinkis sveikata ir išvaizdos dėlei.

Valgydamas mes dar per-daug vartojame mėsos, o per-mažai daržovių ir pieno produktų. Maistas, kuriame yra daug vitaminų, yra labai naudingas veido odai. Tuo tarpu nepaprastai kenkia veidui įvairūs aštrūs prie-skoniai, mėsa ir riebalai, o ypač — degtinė arba kiti svaiginamieji gėrimai. Jeigu tu suprastum, kaip alkoho-liniai gėrimai naikina tavo veido odą, jų ir į burną ne-imtum.

Šitos pastabos tinka vi-soms moterims — nuo aštu-niolikos iki aštuoniasdešimt metų amžiaus.

O dabar — kaip odą pri-žiūrėti? Kaip ją plauti, kuo tepti? Čia jau reikia atsi-

žvelgti į tai, kokios rūšies tavo veido oda.

Bet dar prieš tai išsiaiš-kinkime dar vieną dalyką: ar rūpinimasis savo veido oda yra miesčioniškumas, "pasileidimas", kaip dažnai mėgsta tvirtinti vyrai ir net kai kurios moterys. Girdi, kuo ganta apdovanojo, tuo ir būk patenkinta, nejuo-kink žmonių kremais ir tepa-lais. Netiesa. Moterys pri-žiūrėjo veidą prieš 10 tūk-santčių metų, ką rodo arche-ologinės iškaskenos, prižiūrės-jį ir po 10 tūkstantčių me-tų. Tikrai anksčiau kosmeti-ka buvo prieinama vien tik turtingųjų klasių moterims, dykaduonėms, todėl ir kilo paikas prietaras, kad rūpin-tis savo išvaizda — "pasi-leidimas".

Iš tikrųjų gi prižiūrėti sa-vo veido odą kiekvienai mo-teriai taip pat būtina, kaip praustis. O tuos, kurie trau-ko pečiai, pamatę ant tavo stalo kremą indelį, paklausk: kodėl jie vartoja tepalą ba-tams. Vadinasi, batų odai tepalas reikalingas, veido o-dai — ne? Juk veidas visuo-met nepridengtas, jį veikia vėjas, dargana, šaltis, saulė. Ir veido oda būna labai įvai-ri. Jei oda pati pakankamai riebi, kremo galima nevar-to-ti. Bet jeigu ji sausa, be kre-mo neapsieisi, jei nenori, su-laukusi 40 metų, susiraukš-lėti kaip obuolys pavasarį. Ir muilą vartok, atsižvelg-dama į odos rūšį: kuo sau-sesnė ir švelnesnė, tuo re-čiau prausk ją muilu, ir prie-singai: juo ji riebesnė — tuo dažniau.

Jei tavo veido oda nor-mali, gali praustis muilu vieną kartą per dieną, vaka-re, tik nekarštu vandeniu. Porą kartų per savaitę va-kare lengvai patepk veidą riebiu kremu.

Tačiau normalią veido o-dą turinčių moterų yra paly-ginti nedaug. Dažniausiai oda būna riebi arba sausa.

Kaip tokią odą prižiūrėti, pakalbėsime kitą kartą.

GINTARO TAKAIS

Neseniai išėjo iš spaudos J. Narūnės GINTARO TA-KAIS. Malonu pasveikinti autorę, kad šiuo veikalu ji ne tik padaugino, bet ir pa-gražino jaunimo literatūros lentyną. Didelio formato, 64 puslapių eilėraščių rinki-nys apima mūsų tėvynės Lietuvos žymesnių vietų, žy-mesnių žmonių ir laikų vaiz-dus, perteikiamus eilėraščių forma su tinkamomis iliust-racijomis. Kiekvieną eilėraš-tį iliustruoja mūsų žinomų dailininkų paveikslai.

KALTAS KISKELIS

Mažytė Barbora Orlitz ėjo svajodama apie šokoladi-nius kiskelius, parvinto, pra-simušę kaktą, bet kai užsi-dėjo velkinę skrybėlaitę, pamiršo visą skausmą.

Dauguma eilėraščių neil-gi, lengvai skaitomi, pritaikyti vyresniojo amžiaus jau-nimui. Gana vykusi, grakšti jų forma patrauks ne vieno jauno skaitytojo dėmesį, kaip pav.:

"O, karalaiti, Gimei, kaip saulės vaikas, / Sventumo žvaigždėmis / Paženklinta kaktą..." (Sv. Kazimieras, 9 psl.), arba: "Mūsų Minija, upė gražuolė / Sidabrinė žemaičių duktė, / Nuliūliuodama slėniais, laukais / Taip laisvai tu plauki ir ran-gais..." (Minija, 51 psl.). Apdainuojama ir Sventoji: "Sventoji — upė skaisti / Kristolai panerti / Tavam vandeniu..." (Sventoji, 60 psl.), arba lietuviškai: "Vas-telės gintaro purienom žydi, / Kaip sniegas drobės marš-kiniai..."

Autorė puošia savo kny-gą žinomų mūsų dailininkų paveikslais — M. K. Čiurlio-nio, Galdiko, Kaminsko, Pautėniaus, Rukštelės, Va-leškos, Varno. Visur išblaš-kytam mūsų jaunimui susi-daro galimybė pažinti mūsų dailininkų vardus ir darbus. Yra taip pat ir dailių foto-grafijų. Aplamai, apstu

ilustracijų (charakteringa J. Narūnės leidiniams) — susidaro tartum Lietuvos albumėlis. Visais atžvilgiais knyga verta dėmesio ir re-komenduotina mūsų jauni-mui. Kaina — \$1.80. Galima gauti ir Keleivio redakcijoje.

KIEK ANGLĖ GALI LAIKYTI KACIŲ?

Tokį klausimą ilgai spren-dė Brighton (Anglijo) teis-mas. Su didžiausiu dėmesiu buvo išklausyti abiejų pusių liudininkai. Galų gale teis-mas priėjo išvadą, kad kai-mynų — ieškovų skundas, e-są, ponios Cotton šurkštus elgesys su savo augintiniais-katinais verčia juos nepa-kenčiamai kinkauti, yra ne-pagrįstas. Turėdamas galvo-ję tą aplinkybę, kad ji išlai-ko 68 kacių "bandą", teis-mas nutarė: leisti poniai Cot-ton laikyti 58 kates.

Kodėl tas teismas apsis-tojo būtent prie šio skaičiaus, nėra aišku.

Akyse — motina, už akių — ra-gana.

Repigu svetimą kailį lupiti.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS
Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, Barboros Armonie-nės "Kryšius kelių" / Sibire apšviestas, surašė A. L. Nas-avytis, 222 pusl., kaina ...\$3.95.

LIETUVIŲ IŠEIVIA AMERIKOJE, vaizdai šio krašto lietuvių istoriją, gausiai iliustruoti, parašė St. Mi-chelsonas, virš 500 puslapių. Kai-na kietais viršais \$5.00, minkštais viršais \$4.00 kaina ...\$1.25

ZVILGNSIS I PRAEITĮ, K. Žuko i-domūs atsiminimai, 477 psl., kai-na ...\$5.00.

ZEMAIČIŲ KRIKSTAS, F. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių kriš-čo laikų, kieti apdarai ...\$3.50.

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl., kaina ...\$0.50.

DIENOJANT, "knygnešio karaliaus" siūlas Kinto Bičino įdomūs atsi-minimai, 464 psl., kaina ...\$6.00

1905 METAI, Kipro Bičino atsimi-nimų antroji dalis, 592 puslapiai, kaina ...\$6.00

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS, parašė Antanas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasauly, 464 psl., kaina ...\$6.50

MILŽINO PAUKSMĖ, Balio Sruo-gos trilogiška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, gera popie-ra, kaina ...\$2.50

SUZADĖTINĖ, J. Titino 15 trumpų pasakojimų, 180 psl., kaina ...\$2.00

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir sudarė Jonas Ba-lys, 472 dainos su gaidomis, Ang-liskai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įris-ta 326 pusl., kaina ...\$5.00

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA, Pa-rašė E. Vandervelde, vertė Vardū-nas, kaina ...\$5.00

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TAUGHT, M. Inkienė, ge-ra vadovėlis lietuvių kalbos mo-kytis angliškai kalbančiam, 44 psl., kaina ...\$1.25

NEMUNO ŠŪNOS, Andriaus Valuc-ko romanas iš 1935 metų Suvalki-jos ūkininkų sukilimo prieš Sme-tonos diktatūrą. Pirmą dalį 360 psl., kaina ...\$3.00.

NEMUNO ŠŪNOS, Andriaus Valuc-ko romano antroji dalis, 426 pus-lapiai, kaina ...\$4.00

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrinda. Paulius Gaišius, didelis kny-ga su daugybe paveikslų, gerame popieruje, kaina ...\$8.50

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševiz-mo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl., kaina ...\$0.50

SENOVOS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausiu laikų iki Lietuvos ne-priklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybės pa-veikslų, 396 psl., geras popierius, kaina ...\$10.00

ALTORIŲ SEŠĖLY, V. Putino-Mo-kolaičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, ap-rašo, kaip kunigas Vasaris išsida-dėjo kunigystės dėl moterys-ta. Visos trys dalys įris-tos į vieną knygą, kieti viršai, 681 puslapiai, kaina ...\$6.00.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrinda. Paulius Gaišius, didelis kny-ga su daugybe paveikslų, gerame popieruje, kaina ...\$8.50

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševiz-mo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl., kaina ...\$0.50

SENOVOS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausiu laikų iki Lietuvos ne-priklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybės pa-veikslų, 396 psl., geras popierius, kaina ...\$10.00

ALTORIŲ SEŠĖLY, V. Putino-Mo-kolaičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, ap-rašo, kaip kunigas Vasaris išsida-dėjo kunigystės dėl moterys-ta. Visos trys dalys įris-tos į vieną knygą, kieti viršai, 681 puslapiai, kaina ...\$6.00.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrinda. Paulius Gaišius, didelis kny-ga su daugybe paveikslų, gerame popieruje, kaina ...\$8.50

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševiz-mo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl., kaina ...\$0.50

SENOVOS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausiu laikų iki Lietuvos ne-priklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybės pa-veikslų, 396 psl., geras popierius, kaina ...\$10.00

ALTORIŲ SEŠĖLY, V. Putino-Mo-kolaičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, ap-rašo, kaip kunigas Vasaris išsida-dėjo kunigystės dėl moterys-ta. Visos trys dalys įris-tos į vieną knygą, kieti viršai, 681 puslapiai, kaina ...\$6.00.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio labai vaizdžiai ir įdomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiek-vieno progai, gražiai kietais viršais, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato, kaina ...\$5.50

ZEMĖ DEGA, J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji da-lis 453 psl., kaina ...\$4.50

ZEMĖ DEGA, J. Savicko užrašų an-troji dalis, 414 psl., kaina ...\$4.50

KODĖL AŠ NETIKIU I DIEVĄ? Atvira nuomonė, įdomūs argumen-tai, kaina ...\$0.20

SOCIALIZMO TEORIJA, Trumpai ir aiškiai parodyta, kaip kietai visu-mėnės santvarka ir kodėl ji dar keisla, kaina ...\$5.00

LENGVAS BŪDAS ISMOKTI ANGLISKAI, St. Michelsonas, 95 pusl., kaina ...\$0.75

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI, Populiari ir naudinga knyga šiu dienų klausimams su-prasti, kaina ...\$0.50

ŽEMAITIS RASTAI, Garsiosios mū-sų rašytojos pirmojo karo metų Amerikoje parašyti vaizdžiai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai, kaina ...\$0.50

SESIUSIEMS NEGRITAI, M. Kati-likio meistriškas aprašymas, kaip karui einant prie galo tūkstantai lietuvių bėgo į Vakarų nuo ru-sų "vadotojų", 536 psl., kaina \$5.00

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučino atsiminimai iš Lietu-vos ir iš Amerikos lietuvių gyve-nimo, 178 psl., kaina ...\$2.00

NEPRIKLUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, la-bai daug paveikslų, 255 psl., gera popiera, kaina ...\$5.00

MAŽOJI LIETUVA, parašė M. Gim-butienė, J. Gimbutis, J. Linčis, J. Balyš ir J. Žilėvičius, 326 psl., kaina ...\$5.00.

CEZARIS, Mirko Jesulė romanas trijose dalyse, kiekvienai 40 psl., 42, ara visos 3 dalys ...\$6.00

NAUJA VALGIU KNYGA, parašė M. Michelsonas, 256 įvairių dietų, viršių ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina ...\$1.25

VISUOTINAS TVANAS, Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sa-ko mokslas? Kaina ...\$5.00

SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOL-SEVIZMĄ, Pagal Kautskį, nau-jausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė, kaina ...\$5.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Parašė dr. D. Pilka, Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 pusla-pių, kaina ...\$1.00

TAVO KELIAS I SOCIALIZMĄ, Parašė Leonas Blumas, Trumpas socializmo aiškinimas, kaina 25 c.

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukas išpūso buvo pasidares Rusijos diktatoriumi, kaina 25 c.

DĖL LAISVOS LIETUVOS, Lietu-vos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietu-voje, kaina ...\$5.00

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GAL-RĖS, 32 psl., kaina ...\$5.00

VILKO GRUPŲ KOMISILOS PRA-NESIMAS, arba kodėl musuose nā-ra vienybės, 80 psl., kaina ...\$1.00

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

PASIKALBĖJIMAS SU GRĮZUSIA IŠ LIETUVOS

Feljetono vietoje

— Čia pas mus — pradėjo ji, — buvo daug kalbama apie dabartinį Lietuvos gyvenimą ir jos tvarką. Vieni vaizdavo jos gyvenimą panašų į pragarą su Lucipierium plačiosios tėvynės centre, kiti pasakojo priešingai. Sakė: dabar Lietuvoje gyvenimas rojiškas, dėl to ir tvorą užtvėrė, kad kapitalistų vergai į ją nesiveržtų.

Klausant tokių ir panašių pasakojimų, ir šviesiam, susipratusiam žmogui, sakysime, kaip aš, nebuvo lengva suvokti tikrovę, nebent pačiai nuvažiuoti į Lietuvą ir vietoje patirti. Taip ir padauriau.

Zinote, važiuojant į Lietuvą, reikia ir dovanėlių nuvežti. Nuvežiau brolienei laikrodėlį, o jos dukrelei Onutei gražią dėžutę skustuvelių. Radau brolienę skutant bulves. Bandžiau įduoti dovanėlę, bet, mano nustebimui, ant brolienės rankos blizgėjo auksinis laikrodėlis.

— Kur brolelis? — paklausiau.

— Mėšlų mėžio, — atsakė.

Nubridau per purvą, ir čia tas pats. Brolio rankos iki alkūnių mėšluotos, bet, kaip sakoma, "auksas ir mėšle žibą". Nusiminus tariau sau: "Eisiu ir atiduosiu laikrodėlį karvių melžėjai". Stebuklas! Ji tupi po karve ir auksiniu laikrodėliu daužo jos tešmenę. Eidama sutikau elgetą, paprašė poros kapeikų duonai. Pasiūliau laikrodėlį.

— Ačiū, sako, — jūsų geležinis, mano auksinis ir geresnis.

Ir neėmė.

Dabar matai, kokie turtai atsirado Lietuvoje iš naikinis buržujus ir išnaudotojus, — pakeltu balsu ji pasakė.

— Puiku, — atsakiau.

— Vakare susirinko kaimynai pasiteirauti apie Ameriką. — pasakojo toliau. — Onutė dar nebuvo parėjus iš darbo. Parodžiau dėžutę su skustuveliais. Jie apgulė ją, kaip musės medų, ir prašė, kad nors po vieną jiems duotiau. Pasakiau, kad atvežiau Onutei, ji turės kuo blauzdas nusiskusti. Jie nusijuokė. Sako, tavo Onutė kaiulių šėrėja, jos blauzdoms skusti reikia strūgo. Zinai, kas yra strūgas? Atiduosiu karvių melžėjoms, pasakiau. Jie vėl kvatojosi. Girdi, karvių melžėjų blauzdu niekas nemato, jos per dienas tupi mėšlyne. Tai ir išdalinau vyrams.

— Kodėl ten auksiniu laikrodžiu daugiau, negu reikia, o plieniniu skustuvelių nėra? — paklausiau.

— Dabar Lietuvoje ir plačiojoje tėvynėje aukso

kalnai, o plieno, iš kurio daromi skustuveliai, mažiau, nes jo reikia sputnikam ir tautų laisvinimo reikalams, — paaiškino ji.

— Pasakojama, kad, nuvažiuavus į Lietuvą, neleidžiama ir tėvų kapų aplankyti. Ar tai tiesa? — paklausiau.

— Netiesa, — atsakė, — ne tik leidžiama kapus aplankyti, bet ir sau vietą pasirinkti dėl visko.

— Ar daug rusų Lietuvoje? — vėl klausiu.

— Nei vieno nemačiau ir rusiškai kalbant negirdėjau, — atsakė.

— Kaip susisiekiama?

— Susisiekiama man nepatinka. Pašaukiau taksi, atvažiuavo prikimštas, nenorėjau sėsti. Sakau, duokite man vienai taksi. Tada šoferis paėmė mano rankinuką ir užmetė ant taksi viršaus prie kitų. Nebuvo kitos išeities, turėjau sėsti. Kai pradėjome važiuoti, girdžiu šoferis sako šalia sėdinčiam: "Mitra kitra ir Baltruk ne durak".

— Jei taip yra, kaip sakai, važiuosiu ir aš į Lietuvą, — pasakiau.

— Jei būtum savas, tai sakyčiau važiuok, bet dabar...

— Aš Lietuvai esu savas, — sakau, — ten gimiau, augau ir Lietuvą gerai žinau.

— Jei žinai, tad koks reikalas į ją važiuoti, leptelėjo ji.

Taip ir baigėme pasikalbėjimą.

J. Šiaučiušas

DAR ESAMA IR TAIP GALVOJANČIŲ

Capetown, Pietų Afrikoj, olandu reformatų bažnyčios laikraštis "Kerkbode" buvo aiškinama, kad dirbtinis lietuvis pažeidžia Dievo teisę valdyti gamtos elementus.

Tokios nuomonės buvo reformatu kunigas J. Vollgraff. Savo laisše minėtam bažnyčios laikraščiui jis argumentuoja bibliniais posakiais, kad sausra yra Dievo bausmė už nuodėmes.

"Kerkbode" atsakė, kad žmogaus pajėgumas valdyti gamtos elementus yra ribotas. Ir lietuvi gaminant susidaranti puiki proga melstis, kad Dievas suformuotų tinkamus debesis.

Nesistebėkime, kad atsilikusiame Afrikoje dar yra taip galvojančių dvasiškių. Labiau reikia stebėtis, kad panašiai galvojančių yra ir daug kultūringesniuos kraštuos. Juk ir mūsų aukštieji dvasiškai savo "ganytojiname laiske" aiškino, kad komunistai Lietuvą užėmė su Dievo žinia. Dievas taip nubaudęs už Lietuvos žmonių nuodėmes...

— Dabar Lietuvoje ir plačiojoje tėvynėje aukso

VIRUSAI IR ERDVĖS RADIACIJA

Vis aukščiau į erdvę prasiveržiant, svarbu žinoti, kaip žmogų veikia kosminiai spinduliai, kai astronautas erdvėje pataikys tokia atomo "kulka". Čia matome nupieštą padidintą kosminių spindulių tako per virusų kapsulę nuotrauką. Tas klausimas tiriamas Specialių ginklų centre.

VIETINĖS ŽINIOS

MIRĖ EL. ANDRIUVIENĖ

Balandžio 17 d. Los Angeles, Cal., po ilgos ligos, dar prisidėjus influencijai, mirė pulk. Juozo Andriaus žmona Eleonora Andriuvienė.

Andriai yra ilgą laiką gyvenę Bostone, čia dalyvavę visuomeninėje veikloje. Juozas Andrius buvo Bostono Lietuvių Dramos Sambūrio narys, ir jų šeima Bostone turėjo daug artimų bičiulių. Bostoniškiai Andrių draugai šią nelaimę sutiko su giliu liūdesiu ir nuosirdžia užuojauta.

Komp. Julius Gaidelio mokinių koncertas

Komp. Julius Gaidelis aktyviai reiškiasi mūsų visuomenėje, vesdamas Bostono mišrų chorą. Taip pat jis sėkmingai dirba ir su mūsų jaunuosiu prieaugliu, duodamas jam pianino ir akordeono pamokas. Jo mokinių tarpe yra įvairaus amžiaus jaunuolių ne tik iš Bostono, bet ir iš artimesniųjų jo apylinkių. Tėvai su džiaugsmu turi pripažinti, kad komp. J. Gaidelis turi tikrai didelį sugebėjimą paruošti vaikus muzikos srityje, kurių jau nemažas skaičius puikiai valdo pasirinktus muzikos instrumentus. Tai komp. J. Gaidelio nuopelnas.

Birželio mėn. 2 d. 3 val. po pietų Tautinės Sąjungos namuose įvyksta J. Gaidelio mokinių koncertas. Visuomenė kviečiama į koncertą atsilankyti, pasigėrėti jaunuolių pasiektais gražiais rezultatais ir tuo paskatinti juos dar uoliau dirbti.

V. V.

Panaikins mirties bausmę

Mass. senatas nutarė panaikinti mirties bausmę. Ji paliekama tik nuteistiems žmogžudžiams, kurie, pabėgdami ar kėsindamiesi pagydyti, užmušė įstatymo vykdytoją.

Paskutinį kartą Mass. valstijoje mirties bausmė buvo įvykdyta 1947 m., kada elektros kėdė buvo panaudota dviejiems vyrams, užmušusiems Haverhilly kareivį.

Kaip tuo klausimu pasisakys atstovų rūmai, vėliau sužinosime. Iki šiol jie buvo prieš mirties bausmės panaikinimą.

Girtam ir baloje sausa.

Didžiausia draugija "lenda į skylę"

So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos balandžio 18 d. susirinkime paaiškėjo, kad kovo mėnesį draugija turėjo daugiau išlaidų, negu pajamų, kad tas nuostolis siekė \$366. Žinoma, vieno mėnesio apyvarta dar nepasako, kad draugijos reikalai jau visai blogi, bet vis vien tas faktas verčia valdybą ir narius labiau susidomėti draugijos reikalais, ieškoti priežasčių ir jas pašalinti.

Valdyba pasiūlė padaryti apatiniam aukšte remontą: išdažyti, pakabinti užuolaidas, įrengti moterų kambarį ir virtuvę. Tie darbai, numatoma, atsisie apie \$6,000.

Susirinkime kilo balsų, abejojančių, ar tai padės draugijos "biznį" pagerinti, jei nebus pakeista ta dvasia, kuri įsigalėjo. O ji esanti tokia, kad lankytojus ne traukia, bet stumia.

Susirinkimas, B. Kontrimui pasiūlius, išrinko Skudrį, Palubeckienę ir Kontrimą, kurie kartu su valdyba apsvartys numatyto remonto klausimą.

Žiruolis priminė, kad reikėtų pirma pasirūpinti išorinio namo remontu, nes medinės dalys jau genda.

B. Bajerčius paprašė duoti duomenų, ar apsimoka šokių vakarai, ir pareiškė, kad netikslu tais vakarais pakelti gėralų kainą, jeigu imamas mokestis už įėjimą. Finansų sekretorius pažadėjo kitą kartą apie tai tiksliai paformuoti.

S. Griganavičius davė pokylio dr. A. Kapočiui pagerbti apyskaitą. Pokylis buvo gausus ir gražus ir dar davė pelno \$243. Todėl vėliau kažkas pasitarė, kad reikėtų dažniau panašius pokylius rengti.

Siame susirinkime naujų narių nebuvo priimta, bet per paskutinį mėnesį draugija neteko 4 narių: Prano Juodakio, Prano Makauso, Adolfo Dilbos ir Gabrieliiaus Lučinsko. Jie buvo pagerbti minutės susikaupimu.

Z-is

Garazo vagis pripažino kaltus

Praeitą savaitę prisiekusiųjų teismas (10 vyrų ir 2 moterų) pasakė, kad miesto garazo (miesto sodo požemy), kuris atsiėjo 9.6 mil. dolerių, buvęs statybos inžinierius patarėjas Francis Kierman, buvęs Ipswich teisėjas Richard Gordon ir advokatas Richard Simmers, visai kombinuodami, pavogė iš Mass. Parking Authority, kuriai garažas buvo statomas, \$450,000.

Šį pirmadienį teisėjas turėjo paskirti jiems bausmę. Ji gali būti iki 7 su puse metų kalėti.

Garažo statybos skandalas dar nesibaigia su šia byla, nes dar bus teisiamas buvęs Mass. Parking Authority viršininkas George Brady, kuris taip pat kaltinamas dalyvavęs kartu su nuteistaisiais minėtoį vagystę.

Ta byla dėl Brady sveikatos stovio atidėta.

Be to, tas pats Brady, Kierman, buvęs Mass. Parking Authority vicepirm. James Monahan ir garažo vedėjas Herman Carp kaltinami pavogę \$344,000.

Kada bus paskirtos tos bylos, dar nežinia.

Lietuvių diena Bostono universitete

Bostono universitetas, norėdamas geriau supažindinti studentus ir kt. su įvairiomis tautomis, rengia jų dienas. Jau buvo surengtos tokios 3 dienos, o gegužės 12 d. rengiama Lietuvių diena. Jos programa bus rodoma ir televizijoje.

Dienos programoj yra dr. Marijos Gimbutienės informacinė kalba apie Lietuvą, be to, ji suruoš ir lietuvių rankdarbių ir kt. parodą. Onos Ivaškiienės vadovaujami tautinių šokių šokėjai šoks, o Julius Gaidelio vadovaujamas mišrus choras dainuos.

Iš universiteto pusės šiuo reikalu daugiausia rūpinasi Eddie Nadel.

Pavykęs kortų vakaras

Lietuvių Darbininkų Dr-jos 21 kuopa balandžio 20 d. surengė kortų vakarą. Svečių atsilankė pilna Sandaros salė. Visi buvo apdovanoti vertingomis dovanomis ir pavaišinti.

Laimingiausi buvo P. Rubinskas, P. Vadluga ir A. K. Martin, kurie laimėjo net po dvi dovanas.

Rengėjai dėkoja visiems atsilankiusiems.

Dabar eilinis draugijos rūpestis — gegužinė, kuri bus liepos 28 d. No. Eastone.

Nubėgo 26 mylias per 2 val.

Bostone jau 67 kartą kasmet rengiamos tolimo bėgimo, vadinamos Maratonu, rungtynės. Šiemet jos buvo balandžio 19 d. Jose dalyvavo 283 bėgikai, kai kurie net iš Suomijos, Abisinijos (Afrikoj) ir kt. Bėgikai turėjo nubėgti 26 mylias 385 jardus. Šiemet rungtynes laimėjo belgas Van Den Driessche, nubėgęs tą atstumą per 2 val. 18 min. 53 sekundes, o antrasis buvo amerikietis Kelley (2 val. 21 min. 09 sek.), trečiasis anglas Kilby (2 val. 21 min. 43 sek.), ketvirtasis suomis Oksanen (2 val. 22 min. 23 sek.), penktasis abisinietis Bikila (2 val. 24 min. 43 sek.).

Per paskutiniuosius 4 metus šitas rungtynes laimėjo suomiai, o šiemet suomis Oksanen, jau 3 kartus tas rungtynes laimėjęs, paliko ketvirtojo vietoj.

Su pilvu nepasiginčys.

JUOKAI

Koks skirtumas

Anglas psichologas klausia draugą:

— Ar žinai, koks skirtumas tarp anglės ir prancūzės?

— Anglė sako: birželio dvidešimt pirmoji yra trumpiausia metų diena, o prancūzė: birželio dvidešimt pirmoji yra trumpiausia metų naktis.

Kada vyras meluoja

Laikraštiniškas paklausė garšiąją aktorę Ritą Hayworth, kuri laikoma vyrų žinove, ar galima pažinti, kada vyras meluoja.

— Visada. — atsakė filmų žvaigždė, — kada jo lūpos sudreba.

Paprastas atsakymas

— Kodėl senstancijos moterys dažnai ieško meilės?

— Aišku: juk žiemą reikalinga daugiau šilumos.

Nesutinka

Psichiatras pataria savo ligoniu:

— Nelaimei reikia tiesiai į akis žiūrėti ir šypsotis.

— Niekada gyvenime nedrįsčiau taip daryti. Mano žmona ir uošvė neturi nė mažiausio humoro pajautimo.

Mėsinėje

Vyras nesutikdavo su savo žmona, kuri jį visada esdavo. Vieną vakarą jis parėjo namo ir jos nerado. Pačiam teko vakarienę daryti. Nuėjo mėsinėn, paprašė jautienos ir pridūrė:

— Bet turi būti gera.

— Geriausia, — atsakė mėsininkas.

— Ar bus pakankamai minkšta?

— Minkšta, kaip moters širdis.

— Nu, jeigu taip, tai duok man svarą dešros.

Gudrus vaikaitis

Senelė žaidžia kortomis su savo vaikiuku.

— Atrodo, kad tu kažką sukčiui, — sako senelė.

— Sutinku, senelė.

— O ar žinai, kas laukia sukčiui?

— Žinau, senelė, kad laimėsiu.

SUDYGO PO 3,000 METŲ

Japonijoje, netoli Tokio miesto, atliekant archeologinius kasinėjimus, buvo rasta lotoso sėklų. Radioaktyviuoju izotopu C-14 nustatyta, kad jos žemėje išgulėjo 3,000 metų, tačiau ir po tiek laiko nenustoję savo gyvybės savybių: pasodintos sėklos puikiai auga, ir augalas normaliai auga.

Kokia jaunystė—tokia senystė.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir valdo didžiausią kapitalą.

Sąmoningas lietuvis NEIESKO KITUR APDRAUDOS, bet stoji nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdrauda gera, geresnė nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veikiama SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBĖS APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų.

SLA akcidentalinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiekvienam.

SLA ligoje pašalpa tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.

SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

SLA kuopos yra žymesnė lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstojo sąlygas.

Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street

New York 1, N. Y.

MES ATLIEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokų
- Laisvų ar galvųjų
- Programų ar plakātų
- Bet kokių pramogai bilietų
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuvi padarys Tamstoms viską ir prisijus. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Vietinės žinios

STASĖ DAUGELIENĖ

DAIVA MONGIRDAITĖ

Ji dalyvauja Bostono Lietuvių Mišraus Choro metinio koncerto programoje gegužės 5 d. 3 val. popiet. So. Bostono aukšt. mokyklos salėje.

Ji dalyvauja Bostono Lietuvių Mišraus Choro metinio koncerto programoje gegužės 5 d. 3 val. popiet. So. Bostono aukšt. mokyklos salėje.

Pabaltiečių koncertas Bostone

Paskutinis šios serijos koncertas įvyks penktadienį, balandžio mėn. 26 d., 8 val. 30 min. Jordan Hall patalpose.

Koncerto programą atliks latvių smuikininkas **Volde-maras Rushevics**. Tai yra vienas iš pajėgiausių latvių smuikininkų.

Voldemaras Rushevics savo muzikines studijas pradėjo labai jaunas ir vėliau, baigęs Latvijos Valstybinę Konservatoriją su aukščiausiu pažymėjimu, profesoriaus toje pačioje konservatorijoje.

Voldemaras Rushevics turėjo eilę reikalingų kaip solistas ir žinomo latvių styginių kvarteto dalyvis įvairiuose Europos ir Anglijos miestuose. Visur susilaukė šilto publikos priėmimo ir labai gero kritikų įvertinimo.

Dabartinio metu V. Rushevics yra Kalamazoo simfoninio orkestro koncertmeisteris ir dar vadovauja Kalamazoo styginių kvartetui.

Bostono ir apylinkės lietuviai prašomi nepraleisti tokios retos progos ir paremti Pabaltiečių sąjungos darbą, rengiant tokio aukšto lygio koncertus.

Norime priminti, kad neturintieji sezoninių bilietų juos galės įsigyti prie įėjimo. Studentams kainą 1 doleris.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsakyti "Keleivį". Kaina metams penki doleriai.

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose
DIDŽIAUSIA SIUNTIMŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA
NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiame nauji įvairūs daiktai ir konservuotas maistas. Visi dokumentai paruošiami rusų kalba ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. Oro paštu — tą pačią dieną. Siuntinio išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.

Medžiagos, odas, skrytės, megstiniai ir kt. galima pirkti SAVI-KAINA mūsų įstaigoje. Taip pat pigiai persiunčiame akordijonus, siuvasas "Singer" mašinas ir kitas prekes. Prašykite mūsų katalogų.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpaakavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku. Galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14" x 13" x 20" colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų.

ISTAIGA LIETUVISKA, KREIPĖTIS LIETUVISKAI
VISI SIUNTEJAI ISTIKINO, KAD MŪSU ISTAIGA SAŽININGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREIČIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS. SIUNTINIŲ APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimu
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. popiet.
VEDĖJAS: JONAS ADOMONIS

Parengimas Laisvės Varpo naudai

Dauguma lietuvių radijo programų išsilaiko skelbi-mais, kurie vyrauja tose programose. O štai, šiuo atžvilgiu išimtis sudaro Laisvės Varpas, kuris visą savo programą skiria mūsų visuomeniniams ir kultūriniais reikalams. Bet todėl šios programos išlaikymas yra daug sunkesnis, negu kitų. Pagrindines jos pajamas sudaro klausytojų įnašai ir pelnas iš parengimų. Tai šaltiniai, kurie daugiau pareina nuo mūsų visuomenės, negu nuo Laisvės Varpo vadovybės. Kai jie uždžiūsta, tai iškyla finansiniai sunkumai.

Šiuo metu klausytojams lėta teatsiliepiant klausytojų įnašais, jautresnįjį Laisvės Varpo rėmėjai ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti reikalingą paramą specialiais parengimais, kurių pelnas skiriamas tos visuomeninės ir kultūrinės radijo programos išlaikymui.

Pirmas toks parengimas įvyks ateinantį šeštadienį, balandžio 27 d. 6 val. 30 min. vakare Sandaros salėje Brocktone. Tai bus pobūvis su vakariene, atitinkama programa ir šokiais. Juo rūpinasi Laisvės Varpo klausytojai Brocktone. Į jį laukiamas svečių taip pat iš kaimyninių kolonijų, kaip Bostono, Norwoodo ir net Worcesterio.

Iš tikrųjų Laisvės Varpas yra bendras visų mūsų reikalas, tad į jį išlaikymą reikėtų įsijungti visiems. Tada lengviausia padaryti, mokant klausytojų įnašą (10 centų už programą arba 5.20 dol. už metus), lankant parengimus jo naudai ir t.t.

Koresp.

Motinos Dienos minėjimas

Kasmet Motinos dieną plačiai paminėdavo savo programoje Laisvės Varpas, skirdamas tam reikalui visą laiką. Šalia to didesnės ar mažesnės apimties minėjimai buvo rengiami salėse. Bene didžiausias ir sėkmingiausias jų buvo pernai surengtas Pabaltijo Lietuvių Moterų Bostono Klubu.

Šiomet Motinos dienos minėjimą rengia Laisvės Varpas ir PL Moterų Bostono Klubas bendru susitarimu ir bendromis jėgomis.

Tas minėjimas bus gegužės 12 d. Jis susidarys iš dviejų dalių: programos per Laisvės Varpo radiją ir specialaus parengimo So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos didžiojoje salėje, trečiame aukšte.

Šiam minėjimui ruošiamasi visu atsidėjimu. Į jo programą įeis paskaitos, mūsų rašytojų kūryba Motinos tema ir kiti dalykai. Į programą norima įtraukti įvairaus amžiaus asmenis. Visi kviečiami iš anksto skirti gegužės 12 d. Motinos dienos minėjimui.

As pons, tu pons, kas neš kasė?

TURIME LIETUVOS ISTORIJA

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos kelis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl., su trimis žemėlapiais ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

Filosofijos klausimai Kultūros Klube

Šį šeštadienį, balandžio 27 d. 7:30 val., Tarptautinio Instituto patalpose (190 Beacon St.) bus Bostono L. B. Kultūros Klubu susirinkimas, kuriame dr. Juozas Navickas skaitys paskaitą tema: "Filosofijos problemos — jų prigimtis, prasmė ir svarba".

Dr. Juozas Navickas yra jaunosios kartos žmogus, dabar dėsto Bostono Kolegijoje. Visi, kam įdomu, kviečiami atsilankyti.

Kiek jam rūpi Lietuvių Piliiečių Dr-jos reikalai

Jonas Romanas net savo radijo programoje kartkartėmis gyrėsi, kad labai rūpinasi Lietuvių Piliiečių Dr-jos reikalais. Koks buvo ir yra tas jo susirūpinimas ta draugija, rodo faktas, kad jis, nebeišrinkus finansų sekretorium, nebelenko ir draugijos susirinkimų.

Vadinasi, kol iš draugijos gavo atlyginimą, pašalpą savo radijui, tol ir draugijos reikalai jam "rūpėjo", o kai šito nebeteko, — pasikarkite!

Draugijos narys

Jei sveikas, tai ir turtingas.

Kur širdis, ten ir akys.

VYTENIS VASYLIONAS

Jis akompanuoja Bostono Lietuvių Mišraus Choro koncerte gegužės 5 d. 3 val. popiet. So. Bostono aukšt. mokyklos salėje.

Susirenka Dorchesterio Klubas

Šį penktadienį, balandžio 26 d. 8 val. vak. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos patalpose bus Dorchesterio Lietuvių Piliiečių Klubu mėnesinis susirinkimas. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Adv. A. Young, sekretorius

Edison tebestreikuoja

Bostono didelės elektrinės keli tūkstančiai darbininkų streikuoja jau trečia savaitė.

NAŠLIŲ KĀRALIENEI PAGERBTI

BANKETAS

rengiamas Sandaros Moterų Klubu

1963 m. balandžio 28 d., sekmadienį, 5 val. vak.

So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos salėje

368 Broadway, So. Bostone

Skani vakarienė ir įdomi programa. Po vakarienos šokiai J. Šurilos orkestrui grojant.

Kviečiami visi, kas tik gali, atsilankyti.

Rengėjų Komisija

NAUJAS 1962 J. M. AUTOMATISKAS ALIEJAUS KROSNIS SU VISO AMŽIAUS GARANTIJA

Į PILNĄ ĮRENGIMĄ
JEINA: NACIONALINIAI GARSI J. M. KROSNIS SU TERMOSTATU • MASTER RELAY • HI-LIMIT CONTROL • COMBUSTION CHAMBER • ELEKTROS SUJUNGIMAI • 275 GALIONŲ ALIEJAUS TANKAS IR • DARBAS UŽ

Aukšto Spaudimo

\$269.

24 Valandų aptarnavimas

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester, Mass.

GENEVA 6-1204

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

LIETUVOS ŽEMELAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio įstaigoje už 50 centų.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ir krautuvė įvairių prekių, priderintų siuntiniams, praneša, kad pagal naują centro susitarimą su U. S. S. R. VNESHPOLSYETORG

įstaiga bus priimama užsakymai sumokant vietoje nuostatytoji suma ir gavėjas gaus užsakytus daiktus, kurie bus aprūpinti dalimis ir taisyms, pav. automobiliai, motociklai, dviračiai, televizijos aparatai, radijo priimtuvai, šaldytuvai, pianiniai, akordionai, siuvasmos mašinos, laikrodžiai, palatai, kostiumai, medžiagos batai ir kt. Šiaip siuntiniai priimami bendra tvarka, veikiantia nuo 1963 m. sausio 1 d. Katalogai yra ir lietuvių kalba. Suinteresuotieji gali rašyti lietuviškai.

Visos dovanos apmokamos siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuotas ir skubus.

Cosmos Parcels Express Corp.

359 West Broadway
So. Boston 27, Mass.
Telefonas AN 8-0068
Vedėjas J. Vaicaitis

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsakyti "Keleivį". Kaina metams penki doleriai.

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPĖDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakaraus iš anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

Peter Maksutis

Carpenter & Builder
925 E. Fourth St.,
So. Boston

Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Apsidrausk

NUO LIŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS

Plumbing—Heating—Gas—Oil
License No. 4839

I Gazo šilumą paimanti \$265
Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET
DORCHESTER 25, MASS.

REIKALINGAS

Spaustuvių darbininkas
Su patyrimu, arba gali išsimokyti darbo. Kreiptis asmeniškai ar laišku į "Keleivio" administraciją šiuo adresu:
636 Broadway, So. Bostone

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nu-eina tvarkingai ir be trukdymosi. Neužmirškime gimi-r draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos iš stoties WLYN, 1360 kilolickų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AY 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Sėkmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landžius (Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
X RAY
534 Broadway,
So. Boston, Mass.
VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7
TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:
287 Concord Rd., Billerica, Mass.
TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.

JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dail
Popieriaus Sienuos
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie geležies daiktai